

92 43 124 8,44

Engasjementbrevet kom 10. oktober 2003. (no krasne for rebrer)

selskapet insolvent? Handleplikt? Ca 5.17 svarer revisoren på det..

Varetellinger var ikke gjennomført og periodisering manglet... Ingen rapport til Pettersen om dette heller.

5.23. Dommer: hvem ville ha en status pr. 30.6? Var det Pettersen?

Noraberg svarer ikke på dette.

Dommer: Likviditetsproblemet ble det tatt opp med Pettersen eller daglig leder?

HN: Det var et signal som de hadde i selskapet .... (svarer ikke)

Pr. 1. halvår var det budsjettert med et overskudd på 2.3 mill. regnskapet viste da et underskudd på 900 tusen....

Åbelvik: Er det vanlig prosedyre å sende oppdragsavtale så sent?

HN: Ja, til høsten når vi starter opp revisjonen. (uten opprinnelig opphold etter vilgeskiltelsen er skrevet i brev)

Vårt engasjement er jo: Vår oppgave er å bekrefte årsregnskapet til selskapet (lydbåndopptak nov 02 sier noe annet).

Åbelvik: var det aktuelt å få seg forelagt et tidligere regnskap enn halvårsregnskapet?

HN: Nei, vi vurderete det ikke dit an.. (Kommentar fra Pettersen. Overraskende nok når man ser på samtale 06 og 02 der Noraberg sier/indikerer at dette ville være klokt). Vi var engasjert for å kikke på status pr. 30.6 og forberede årsoppgjøret. Og avla da en foreløpig status i form av dette brevet (revisjonsrapport nr 1, datert 9.oktober 2003) hvor vi ga råd om hva som var viktig å følge opp (feilsendte regninger var ikke nevnt i dette brevet). Det primære var at selskapet hadde resultatmessige problemer.. Vi fant det da viktig å dokumentere det budskapet til styre, til Pettersen, og til Idar Hansen (HN sa tidligere feilaktig at Idar Hansen var med på forløperen til revisjonsrapporten, møte den 22. september - der feilsendte regninger ifølge HN skulle ha ble tatt opp). Vi hadde ingen regnskap å forholde oss til. (dette ble ikke rapportert til Pettersen før 9. oktober).

(rev. foren. 09 i juli etter rev. brev)

NP: Ville det ikke være naturlig å påpeke (skriftlig) at perioderegnskapet ikke var mulig å vurdere pr. 1. kvartal. Når det er snakk om varetelling: Legg til grunn estimert bruttofortjeneste og omregn varekostnaden i henhold til denne estimeringen, istedenfor å telle varebeholdningen i slutten av hver måned. Du kunne ha sett på perioderegnskapet og meddelt meg at det går ikke så godt som det viste, det går en halv million verre. Nils, her må du handle, det kunne du ha sagt. Det kunne du ha meddelt skriftlig til meg. Seiv 9. oktober rapporterer ikke revisor til meg om feilsendte fakturaer..

ing brev - styre plikten - rev pl. lisen vil stå on Standard ing. brev

49017

Krav fra kreditorer

Bassengimport AS, dets konkursbo

Nr.	Kreditor	By	Klasse II	Uprioritert	Etterprioritert	Totalsum
35.	Hjemmet Mortensen Forlag AS	0441 Oslo		200 284,47		
36.	Haslema Eiendom AS	4858 Arendal		2 097,00		
37.	Advizo AS/Posten BA	0114 Oslo		779,15		
38.	Arendal trykdekorfor	4808 Arendal		49 237,00		
39.	Telenor Mobil AS	-		9 109,59		
40.	DnB Finans Factoring	0607 Oslo		4 631,12		
41.	Hans og Reidun Skuggedal	Larvik		291 000,00		
42.	Norswim DA	3960 Stokkelle		3 793,15		
43.	Skilt Senteret Larvik AS	3255 Larvik		1 302,00		
44.	Ths. Arbo Høeg & Co. AS	3251 Larvik		3 385,00		
45.	Harebakken Aulin Senter AS	4846 Arendal		2 962,50		
46.	Knut Malinberg AS	2816 Gløvik		1 471,90		
47.	Agua Tec Aps	DK-8300 Odder		2 876,50		
48.	NorEngros, Gustav Pedersen AS	4662 Kristiansand		5 258,00		
49.	Sandefjords Blad Annonser	3103 Tønsberg		6 217,70		
50.	Varden AS	3103 Tønsberg		2 340,52		
51.	Nor-Cargo Shipping AS, div. sjø	4003 Stavanger		5 416,77		
52.	Helly Hansen Spesialprodukter A	1599 Moss		39 108,08		
53.	Bravida Sør AS	-		14 697,37		
54.	Danzas ASG Eurocargo AS	1009 Oslo		21 650,40		
55.	Client Partner AS	1580 Rygge		158 905,00		
56.	Nordtrafikk Buss AS Tysil	8401 Sorland		156,00		
57.	Direktmedia AS	4896 Grimsstad		31 248,00		
58.	Østlands-Posten	3255 Larvik		10 520,00		
59.	Wenma Tele & Data AS	3255 Larvik		2 427,00		
60.	Ensis AS	3112 Tønsberg		25 454,00		
61.	Accountant, Mannul ASA	0302 Oslo		46 972,00		
62.	Stavanger Aftenblad ASA	4001 Stavanger		4 841,00		
63.	Fædrelandsvennen AS	4664 Kristiansand		8 208,50		
64.	Container Service AS	3255 Larvik		853,00		
65.	Jan Ståle Nygård AS	4120 Tau		38 296,16		
	Totall		552 182,00	3 029 251,19	1 499,00	3 582 932,19

02 Vedlegg til p. 30 billett nr 8

126

Advokat Christoffer...
Postboks 44, 4801 Arendal

Betalingsskjema med nets Refusjon, Kraav fra leverandør

Kreditor	By	Klasse I	Klasse II	Upprioritert	Eterprioritert	Totalsum
01 Accountant, Marnut ASA	0301 Oslo					
02 Slavanger Aftenblad ASA	4001 Slavanger			46 872,00		
03 Fædrelandsvennen AS	4664 Kristiansand			4 841,00		
04 Containerservice AS	3255 Larvik			8 208,50		
05 Jan Ståle Nygård AS	4120 Tau			853,00		
06b Telenor Bedrift AS	2228 Kongsvinger			38 298,16		
07 Verdens Gang	0180 Oslo			14 703,22		
08 Proffice Agder AS	4611 Kristiansand			262 911,76		
09 Kristiansand kommune	4604 Kristiansand			20 118,50		
10 Grieg Logistics KS	5801 Bergen			1 255,09		
11 PS Østerrng AS	4808 Arendal			1 178,00		
12 Eidsvoll kommune	2090 Eidsvoll			4 422,00		
13 Auld Andersen Elektro AS	1331 Fomebu			1 586,00		
14 Telenor Business Solutions AS	0104 Oslo			16 424,46		
15 Harald Dahl Kontrollstyr AS				785,17		
16 Webnet ANS				599,00		
17 Rosasider ASA	0454 Oslo			914,88		
18 Rogalands Avis	4001 Slavanger			1 816,90		
19 ifokus AS	3255 Larvik			1 426,96		
20 Odd Blarne Northam	5856 Sogndal			1 518,00		
21 IBS-Internel Business Search AS				27 480,00		
22 Bombas Saci S.A.	ES-Barcelona			5 331,03		
23 Skatteoppkøveren i Risør	4952 Risør			22 973,00		
24 Actebis Computer AS	4808 Arendal		54 000,00			
25 Alf Johannes Dahl	2825 Gjøvik			8 207,74		
26 Direktoratet for arbeidstilsynet	0032 Oslo			10 000,00		
27 Mannut Norge AS	0364 Oslo			793 973,00		
28 Norsk rikskringkasting AS	8607 Mo i Rana			50 514,00		
29 Kontorprossisten AS	4847 Averdal			1 229,00		
30 Totalt		793 973,00	907 224,00	3 498 722,33	72 087,00	5 271 986,33

Sist endret: 24.05.04

Nr.	Kreditor	By	Klasse II	Uprioritert	Etterprioritert	Totalsum
1.	NelCom AS	0403 Oslo		32 610,17		
2.	Day & Night Express Vestfold	-		9 603,80		
3.	Aust-Agder skattefogdkontor	4802 Arendal	456 019,00	9 547,00	1 499,00	
4.	Manpower AS	0202 Oslo		9 160,06		
5.	Allantic Container Line	S-403 36 Göteborg		830,00		
6.	Norsk Gjenvinning AS	0509 Oslo		446,54		
7.	Agder Toldistrikt	4663 Kristiansand	96 023,00	4 790,00		
8.	Statoll Detailhandel	0107 Oslo		12 681,77		
9.	JDfDS Transport-Service AS	4847 Arendal		4 256,52		
10.	Skatteoppløvere i Arendal	4801 Arendal	140,00	81 630,00		
11.	Inger Sjølund	3145 Tjeme		8 800,00		
12.	Mis Pettersen	4854 Arendal		1 478 820,49		
13.	LOS AS	4606 Kristiansand		578,91		
14.	Avisprodukter AS	5147 Fyllingsdalen		5 989,20		
15.	Agderposten AS	4801 Arendal		6 916,74		
16.	Aseco ContainerServices AS	0150 Oslo		662,00		
17.	Intrum Justitia - årsavgift	0604 Oslo		1 983,17		
18.	Bonnier Responsmedier AS	0605 Oslo		33 480,00		
19.	Box Delivery Norge AS	0213 Oslo		5 109,00		
20ab	BlueCom AS	0255 Oslo		23 719,99		
21.	Asbjørn Evensen	3166 Tøvsrød		9 865,00		
22ab	Brubakken Truckservice	3905 Porsgrunn		14 893,49		
23.	Zmull AS	0609 Oslo		21 788,00		
24ab	S-Gruppen avd. Sandefjord	1407 Virkebro		3 060,18		
25.	Jan Knudsen, taksle mann	4823 Nede nes		15 110,00		
26.	Adv. fa Hald & Dalane ANS	4801 Arendal		4 836,00		
27.	Pahlen International as	3702 Skien		144 929,00		
28.	Arnitzen de Besche	0204 Oslo		2 021,20		
29.	Telemarksavisa AS	-		2 311,80		
30.	Ernst & Young AS	4803 Arendal		57 040,00		
31.	Linjegods AS	0581 Oslo		16 662,51		
32.	Billstfr Arendal AS	4857 Arendal		3 762,00		
33.	KP Teknikk AS	4847 Arendal		5 132,00		
34.	Waagan Transport AS	6037 Eidsnes		2 835,77		

BILAG 2

29

128

5

85,8

Vedlegg punkt 19;

48

129

Side 1 av 1

8,49

Bassengimport Pettersen

Fra: Jo-Kolbjørn Hamborg [jo-kolbjorn.hamborg@kredittilsynet.no]
Sendt: 19. juni 2008 11:12
Til: 'post@bassengimport.no'
Emne: Vedrørende krav til engasjementsbrev mv
Vedlegg: engasjementsbrev mv.pdf; rs 210 - vilkår for revisjonsoppdrag.pdf

Det vises til telefonsamtale i dag angående krav til engasjementsbrev.

Vedlagt følger pdf med merknader til BDO Noraudit (offentlige), som vedrører bistand til revisjonskunde og manglende engasjementsbrev. Jeg er av den oppfatning at vi i liten grad har behandlet problemstillingen, men vedlagte brev synes relevant ut fra det som ble fortalt om bistand og oppdragsgivers kunnskapsnivå. Det vises til punkt 3.1 og 3.2 samt konklusjonen i punkt 4, i vedlagte brev.

Vedlagt følger også pdf med kopi av revisjonsstandard 210 om vilkår for revisjonsoppdrag, slik den lød i 2001. Standarden er senere noe endret med virkning fra 1. januar 2006, men så vidt jeg kan se bare med justeringer som samsvarer med endringer i andre revisjonsstandarder. Jeg beklager noe dårlig kvalitet på vedlagt pdf, men håper likevel at dette er lesbart og til noe hjelp. Som dere vil se av punkt 3, kan standarden også anvendes som hjelp til beslektede tjenester av revisjon.

Med hilsen
Kredittilsynet

Jo-Kolbjørn Hamborg, seniorrådgiver/Senior Advisor
Direkte tlf./Direct telephone number: (+47) 22 93 99 06
Telefax/fax: (+47) 22 93 99 96
E-post/E-mail: jo-kolbjorn.hamborg@kredittilsynet.no

KREDITILSYNET (THE FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY OF NORWAY)
Postboks/P.O. Box 100 Bryn .
N-0611 OSLO
NORWAY
Tlf./Telephone: (+47) 22 93 98 00
Telefax/Fax: (+47) 22 63 02 26
E-post/E-mail: post@kredittilsynet.no
www.kredittilsynet.no

Denne e-posten er kun beregnet for den institusjonen eller personen den er sendt til, og kan inneholde taushetsbelagt informasjon. Dersom e-posten er sendt feil, bes du informere avsender og slette e-posten og eventuelle vedlegg. Enhver bruk av informasjonen er i tilfelle ulovlig.

This e-mail is intended solely for the use of the individual or organisation to whom it is addressed and may contain confidential information. If you are not the intended recipient, please notify the sender and then delete the e-mail and any attachments transmitted with it from your system. Any use of the information in the e-mail and any attachments is in such case strictly prohibited.

Kredittilsynet (The Financial Supervisory Authority of Norway)
Tlf./Tel. (+47) 22 93 98 00
E-post/E-mail: post@kredittilsynet.no
www.kredittilsynet.no

2

49

130

8,50

KREDITILSYNET
The Financial Supervisory Authority of Norway

BDO Noraudit Midt-Norge AS
Postboks 1799 Sentrum
7416 TRONDHEIM

Saksbehandler: Jo-Kolbjørn Hamborg
Dir. tf.: 22 93 99 06
Vår referanse: 07/3233
Deres referanse:
Arldvkode: 623.2
Dato: 22.02.2008

KREDITILSYNETS MERKNADER - REVISORS RÅDGIYNING OG BISTAND VED STIFTELSE OG REGISTRERING

1. Innledning

Det vises til Kredittilsynets brev datert 27. april 2007 og revisjonsselskapets svar i brev datert 7. mai 2007. Videre henvises det til Kredittilsynets foreløpige merknader datert 5. desember 2007, samt revisjonsselskapets svar datert 23. januar 2008. Etter gjennomgang av revisjonsselskapets tilsvaer, har Kredittilsynet funnet å gjøre enkelte endringer i sine vurderinger under punkt 3.1.

Revisjonsselskapet er ved brev datert 23. mars 2007 innrapportert til Kredittilsynet av Stiftelsen [...]. Det fremgår av revisjonsselskapets svar på Kredittilsynets henvendelse at Roar Solem var ansvarlig partner frem til 30. juni 2006. Gunhild Kveine overtok oppdragsansvaret høsten 2006, siden Solem hadde gått av som ansvarlig partner i revisjonsselskapet.

Etter Kredittilsynets vurdering er det således revisjonsselskapet samt statsautorisert revisor Roar Solem som i første rekke er adressat for merknadene.

2. Bakgrunn

Revisor er innrapportert til Kredittilsynet av Stiftelsen [...]. Etter stiftelsens oppfatning har revisors manglende oppfølging av det oppdrag revisor påtok seg ved å være stiftelsens revisor, ført til at det har tatt mer enn 1 år å få registrert stiftelsen i nødvendige offentlige registre med det merarbeid og de merutgifter som dette har medført. Stiftelsens leder skriver i brev datert 23. mars 2007 blant annet følgende om grunnlaget for innrapporteringen:

"Lov om stiftelser krever at stiftelser skal ha revisor og regnskapsfører. Revisorfirmaet Noraudit AS ved revisor Roar Solem ble muntlig forespurt og takket ja til forespørselen. Firmaet har senere skiftet navn til BDO Noraudit Midt-Norge AS. (...)"

Kronologisk oversikt over registreringsakens forløp

19. mars 2006. Stiftelsesdokumenter ble oversendt Stiftelsestilsynet. Revisors bekreftelse av åpningsbalanse og villighetserklæring forelå ikke på dette tidspunkt, men var av revisor lovt ettersendt Stiftelsestilsynet i løpet av en uke (muntlig kontakt). (Vedlegg 1)

KREDITILSYNET side 1 av 4

Postadresse:
Postboks 100 Bryn
0614 Oslo

Besøksadresse:
Østensjavelen 43
0667 Ostb

Telefon: 22 93 98 00
Telefaks: 22 63 02 26
Org. nr.: 840747972

post@kredittilsynet.no
www.kredittilsynet.no

3

50

131

8,51

Vår 2006 Revisor ble kontaktet telefonisk en rekke ganger uover våren da Stiftelsestilsynet bekreftet at de ikke hadde mottatt nødvendige dokumenter fra revisor.

9. juni 2006 mottas e-post med notat, oppringsbolunse og dokumenter til undertegnelse av styrets medlemmer. Dokumentene ble omgående ekspedert til undertegnelse og retur revisor. (Vedlegg 2)

27. september 2006 ble revisor på nytt purret på e-post med det resultat at nødvendige dokumenter til slutt forelå i ekspedisjon datert 18. oktober 2006. Dokumentene ble videresendt Stiftelsestilsynet med anmodning om registrering. (vedlegg 3)

28. november 2006 mottas brev fra Stiftelsestilsynet med opplysninger om registreringsprosedyren. Stiftelsen skal registreres ved at det sendes registermelding til Brønnøysundregistrene og at det skal meldes både til enhetsregisteret og foretaksregisteret. Dette medfører ny runde med sending av dokumenter til undertegnelse da alle styremedlemmer skal undertegne når det gjelder registrering av stiftelse.

2. februar 2007 vedtar Stiftelsestilsynet registrering av stiftelsen [.....]. Underveis har Stiftelsestilsynet kontakt med revisor direkte for korreksjon av beløpet i villighetserklæringen da dette minst skal være 200.000 (var satt til 150.000).

2. februar 2007 registreres stiftelsen i enhetsregisteret, men nektes registrering i foretaksregisteret grunnet revisors fastsatte beløp i villighetserklæringen (skal være minst 200 000).

.....)

I revisjonsselskapets brev til Kredittilsynet datert 7. mai 2007 opplyses det at revisjonsselskapet i perioden fra 19.3.2006 og frem til revisjonsselskapets e-post til stiftelsen 9. juni 2006, gjentatte ganger var i kontakt med stiftelsen ved dens leder. Det ble tatt opp forhold som mangelfull dokumentasjon, endring av vedtekter, dokumentasjon av bankinnskudd samt om stiftelsen var en næringsdrivende stiftelse.

Revisjonsselskapet opplyser videre i brev datert 7. mai 2007 at dokumentene som ble oversendt stiftelsen 9. juni 2006, ble mottatt i retur og at det fremgår at de skal være underskrevet dels 10. juni 2006 og dels 22. juni 2006. Revisjonsselskapet har imidlertid ikke notert når dokumentene ble returnert, og har ikke sikkerhet for når dette skjedde. Det opplyses at det ikke er usannsynlig at revisjonsselskapet har mottatt dokumentasjonen i tidsrommet hvor Solem var på ferie, i perioden 10. juli 2006 til 21. august 2006. I mellomtiden hadde Roar Solem avgått som ansvarlig partner i revisjonsselskapet 30. juni 2006. Da ny partner var tilbake fra ferie måtte hun sette seg inn i saken. Etter purring 27. september 2006 fra stiftelsen, ble henvendelsen besvart av Gunhild Kveime den 11. oktober 2006.

I brevet datert 7. mai 2007 opplyser revisjonsselskapet at revisor allerede i mai 2006 muntlig tok opp med stiftelsen om man var en næringsdrivende stiftelse, hvor det er krav til kr 200 000 i grunnkapital. Stiftelsens svar skal ha vært at Stiftelsestilsynet hadde godkjent registreringsdokumentasjonen og ventet nå bare på revisors erklæringer. I e-post til stiftelsen 11. oktober 2006 spør revisor på nytt om hva som er sendt stiftelsestilsynet, om stiftelsestilsynet har godkjent meldingen for øvrig, og om stiftelsen er godkjent som en alminnelig stiftelse. På ny bekreftes det i følge revisor at det eneste som mangler er revisorerklæringer, og at stiftelsen er en alminnelig stiftelse.

3. Kredittilsynets vurderinger

3.1 Engasjementsbrev er ikke utarbeidet

Revisjonsselskapet opplyser i brev datert 7. mai 2007 at engasjementsbrev ikke ble utarbeidet for kunden, da revisor har avventet endelig registrering i Foretaksregisteret.

Det er uenighet og noe uklart når revisjonsselskapet egentlig tok på seg oppdraget og hva dette omfattet. Uansett skulle revisor ha utarbeidet engasjementsbrev. Foruten at engasjementsbrevet

4

132

51

8,52

bekrefter at revisor påtar seg oppdraget, gir dette også informasjon om formålet med og omfanget av revisjonen, revisors plikter i forhold til klienten og formen på eventuelle uttalelser.

Det følger av revisorloven § 5-2 første og annet ledd at revisor blant annet skal utføre revisjonen etter beste skjønn og i samsvar med god revisjonsskikk. Det vises videre til RS 210 - Vilkår for revisjonsoppdrag, hvor det i punkt 2 fremgår at revisor og klienten må bli enige om vilkårene for revisjonsoppdraget. I følge punkt 5 i standarden er det både i klientens og revisors interesse at revisor sender et engasjementsbrev, helst før oppdraget begynner, for å unngå misforståelser med hensyn til oppdraget.

3.2 Registrering av stiftelsen som en alminnelig eller næringsdrivende stiftelse

Revisor har forespurt om stiftelsen skal registreres som en alminnelig stiftelse eller en næringsdrivende stiftelse. Etter Kredittilsynets vurdering må det kunne forventes at revisor også gjør seg opp en mening om hvilken type stiftelse som er aktuell.

I revisors brev av 9. juni 2006 omtales serveringsvirksomheten ved [...] og mulig romutleie, som er trukket inn under merverdiavgiftslovens virkeområde som avgiftspliktig omsetning fra 1. september 2006. Dette er informasjon som indikerer at stiftelsen skal drive næringsvirksomhet, noe som igjen krever at stiftelsen registreres som næringsdrivende. Stiftelsen skal da følge reglene i stiftelsesloven § 22, som krever grunnkapital på minst kr 200 000. Dermed kreves det registrering i Foretaksregisteret. Det vises til lov om registrering av foretak § 2-1 nr. 4, som omfatter næringsdrivende stiftelser omtalt i stiftelsesloven § 4 annet og tredje ledd.

Stiftelsen har i innrapporteringen opplyst at da virksomheten etter hvert økte i økonomisk omfang og også har mottatt offentlig støtte, ble det behov for å organisere driften på en måte som er i samsvar med lover og forskrifter for denne type virksomhet. Eier av setra og interessegruppen ([...] seterdriftslag) gikk sammen om å organisere driften innenfor rammen av en stiftelse og denne ble formelt vedtatt opprettet 27. desember 2005. Lov om stiftelser krever at stiftelser skal ha revisor.

Etter Kredittilsynets oppfatning måtte det i dette tilfellet kunne forventes at revisor mer aktivt ga veiledning og gjorde undersøkelser for å medvirke til at stiftelsen ble korrekt registrert, altså som en næringsdrivende stiftelse dersom dette er realiteten med virksomheten. Etter Kredittilsynets vurdering fremgår det ganske tydelig av den dokumenterte kontakten mellom stiftelsen og revisor, at personene bak stiftelsen hadde svært begrensede kunnskaper om stiftelse og registrering av stiftelser. Av revisors e-post til stiftelsen 9. juni 2006 fremgår det at revisor var oppmerksom på at stiftelsen skal drive overnattings- og serveringsvirksomhet. Det fremstår ganske tydelig at dette ikke kan være overfor en nærmere avgrenset krets, gjennom at det er de som går på heiene hvor seteren ligger som kan benytte seg av tilbudet.

Etter Kredittilsynets mening har revisor utvist en mangelfull profesjonell aktsomhet i forhold til å veilede og avklare hvorvidt virksomheten medførte at stiftelsen var en næringsdrivende stiftelse. Revisorloven § 1-1 tredje ledd krever at revisors bistand og rådgivning skal utføres blant annet i samsvar med god revisjonsskikk, jf. henvisningen til § 5-2 annet ledd. Revisor er av den oppfatning at det aldri ble inngått noen avtale om bistand til registrering av stiftelsen. Slik Kredittilsynet ser det, må det likevel forventes at revisor yter et minimum av veiledning for å medvirke til at stiftelser og aksjeselskap kan bli registrert, når revisor yter bistand med å attestere innbetalingen av stiftelses- og aksjekapital.

3.3 Revisjonsselskapets rutiner ved skifte av ansvarlig revisor og ferieavvikling

Dokumentene som stiftelsen returnerte til revisjonsselskapet er datert dels 10. juni 2006 og dels 22. juni 2006. I følge stiftelsen ble dokumentene oversendt stiftelsen så snart nødvendige underskrifter var innhentet. Revisor kan ikke bekrefte når disse er mottatt. På grunn av skifte av ansvarlig revisor og avvikling av ferie, tar ny revisor ikke kontakt med stiftelsen før etter purring

5 133 52 133 8,53
27. september 2006. Først 11. oktober 2006 besvarer revisor henvendelsen.

Etter Kredittilsynets vurdering er det ikke tilfredsstillende at revisjonsselskapet ikke har bedre rutiner for registrering og oppfølging av sentrale dokumenter som mottas. Når dokumenter mottas under revisors feriefravær, forventes det at revisjonsselskapet har rutiner som sørger for at dokumentene blir forsvarlig behandlet, slik at nødvendige tiltak blir iverksatt innen rimelig tid.

Kredittilsynet viser til at revisors bistand og rådgivning blant annet skal utføres i samsvar med god revisjonsskikk, foruten at det er krav om å dokumentere oppdraget. Det vises til revisorloven § 1-1 tredje ledd med henvisningene blant annet til § 5-2 annet ledd og § 5-3. Kredittilsynet viser videre til SK 1, vedtatt av DnRs styre i desember 2005. Revisjonsselskapets kvalitetskontrollsystemer i samsvar med denne SK-en skulle vært opprettet med siste frist innen 1. oktober 2006. Det henvises til punkt 42. Det vises også til RS 220, punkt 3.

Det fremgår for øvrig av revisjonsselskapets brev datert 23. januar 2008 at det nå har blitt innført nye rutiner med registrering og åpning av innkommende post hos revisjonsselskapet.

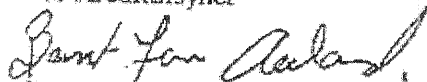
4. Kredittilsynets konklusjon

Kredittilsynets konklusjon er at det har blitt avdekket brudd på revisors plikter etter revisorloven, herunder god revisjonsskikk.

Etter Kredittilsynets vurdering har revisor ikke oppfylt sine plikter etter revisorloven § 5-2, 1. og 2. ledd. Revisor har ikke utarbeidet engasjementsavtale som avklarer hvilket arbeid som revisor skal bistå med ved registreringen av Stiftelsen [...]. Etter Kredittilsynets oppfatning må det forventes at revisor klargjør hvilke forhold revisor skal veilede om og bistå med, når klienten har liten eller ingen kunnskap om registrering av stiftelser.

Revisjonsselskapets rutiner har heller ikke fungert tilfredsstillende ved skifte av ansvarlig revisor og ferieavvikling, noe som åpenbart medvirket til å forsinke/utsette registreringen av stiftelsen.

For Kredittilsynet

Bert Jan Aaland
spesialrådgiver

Jo-Kolbjørn Hamborg
seniorrådgiver

Kopi: BDO Noraudit & Co AS v/fagpartner Elisabet Sulen, Postboks 1568 Vika, 0118 Oslo
Stiftelsen [...]

6

134

53

8,54

Revisjonsstandardene skal anvendes ved revisjon av regnskaper. Med de nødvendige tilpasninger skal revisjonsstandardene også anvendes ved revisjon av annen informasjon og ved utførelsen av beslektede tjenester.

Revisjonsstandardene består av grunnleggende prinsipper og nødvendige revisjonshandlinger (skrevet med uthevet skrift) med tilhørende veiledning i form av forklarende og utfyllende tekst. Grunnleggende prinsipper og nødvendige revisjonshandlinger må fortolkes på bakgrunn av den forklarende og utfyllende teksten som gir veiledning for anvendelsen.

For å forstå og anvende de grunnleggende prinsipper og nødvendige revisjonshandlinger sammen med tilhørende veiledning, må man ta hensyn til hele teksten i revisjonsstandardene, inklusive den forklarende og utfyllende teksten, og ikke bare den uthevede teksten.

Under spesielle omstendigheter kan en revisor finne det nødvendig å avvike fra en revisjonsstandard for mer effektivt å oppnå formålet med revisjonen. Når en slik situasjon oppstår, må revisor være forberedt på å forsvare avviket.

Revisjonsstandardene behøver kun å anvendes på vesentlige forhold.

Tillegg vedrørende offentlig sektor er tatt inn på slutten av hver enkelt RS. Der det ikke er gitt spesielle merknader, gjelder RS-en i det all vesentlige også for revisjon i offentlig sektor.

Innledning

1. Hensikten med denne standarden er å fastsette normer og gi veiledning om
  - a) hvordan vilkårene for revisjonsoppdraget avtales med klienten
  - b) revisors svar på forespørsel fra klienten om å endre vilkårene for et ikke-lovpålagt revisjonsoppdrag til en tjeneste som gir lavere sikkerhet.
2. **Revisor og klienten må bli enige om vilkårene for revisjonsoppdraget.** De avtalte vilkårene bør nedfelles i et engasjementsbrev eller i en annen hensiktsmessig avtale.
3. Denne standarden er ment å skulle hjelpe revisor ved utarbeidelse av engasjementsbrev i forbindelse med revisjon av regnskaper. Standarden kan også benyttes for beslektede tjenester. Når andre oppdrag av skattemessig, regnskapsmessig eller rådgivende art skal utføres, kan det være hensiktsmessig å benytte separate brev.
4. Formålet med og omfanget av revisjonen og revisors plikter er lovregulert. Revisor kan ikke inngå avtale som innebærer begrensning av revisjonen i henhold til lov og god revisjonsskikk. Likevel kan engasjementsbrevene være informative for klientene.

Engasjementsbrev

5. Det er både i klientens og revisors interesse at revisor sender et engasjementsbrev, helst før oppdraget begynner, for å unngå misforståelser med hensyn til oppdraget. Engasjementsbrevet dokumenterer og bekrefter at revisor påtar seg oppdraget, formålet med og omfanget av revisjonen, revisors plikter i forhold til klienten og formen på eventuelle uttalelser.

Hovedinnhold

6. Form og innhold i engasjementsbrev kan variere fra klient til klient, men vil vanligvis inneholde følgende:
  - Formålet med revisjon av årsregnskapet.
  - Ledelsens ansvar for årsregnskapet.
  - Omfanget av revisjonen, herunder henvisning til relevant lovgivning, forskrifter og uttalelser fra profesjonelle organisasjoner som revisor er tilknyttet.
  - Form på eventuelle uttalelser eller annen form for kommunikasjon av resultatene av oppdraget.

- Det faktum at det på grunn av bruk av utvalgsbaserte kontroller og andre iboende begrensning er ved revisjon, sammen med iboende begrensninger i regnskaps- og intern kontrollsystemer, er en uungåelig risiko for at selv vesentlig feilinformasjon ikke blir oppdaget.
- Ubegrenset tilgang til regnskapssystem og registrerte opplysninger, dokumentasjon og annen informasjon som er nødvendig i forbindelse med revisjonen.

Revisor kan også ønske å ta med i brevet:

- Avtaler i forbindelse med planleggingen av revisjonen.
- Forventning om å motta skriftlige bekreftelser av uttalelser fra ledelsen i forbindelse med revisjonen.
- Forespørsel til klienten om å bekrefte vilkårene for revisjonsoppdraget ved å bekrefte at engasjementsbrevet er mottatt.
- Beskrivelse av andre brev eller uttalelser som revisor forventer å utarbeide til klienten.
- Grunnlag for honorarberegning og eventuelle faktureringsforhold.

Når det anses relevant, kan også følgende forhold tas opp:

- Bruk av andre revisorer og eksperter i deler av revisjonsarbeidet.
- Bruk av internrevisorer og andre medarbeidere hos klienten.
- Forhold som bør avtales med eventuell tidligere revisor ved nye revisjonsoppdrag.
- Eventuell begrensning av revisors ansvar når det er mulighet for det.
- En henvisning til eventuelle ytterligere avtaler mellom revisor og klienten.

Revisjon av enheter

Når revisor i et morselskap også er revisor i dets datterselskap, filial eller divisjon (enhet), vil blant annet følgende faktorer påvirke beslutningen om det skal sendes et separat engasjementsbrev til den enkelte enhet:

- Hvem som velger revisor i den enkelte enhet.
- Hvorvidt separat revisjonsberetning skal avgis for enheten.
- Juridiske krav.
- Omfanget av arbeid utført av andre revisorer.
- Morselskapets eierandel.
- I hvilken grad ledelsen av den enkelte enhet er uavhengig.

Løpende oppdrag

11. Ved løpende revisjonsoppdrag må revisor vurdere hvorvidt forholdene krever at vilkårene for oppdraget endres og om det er behov for å minne klienten om de eksisterende vilkårene for oppdraget.
12. Revisor behøver ikke å sende nytt engasjementsbrev for hver periode. Imidlertid kan følgende faktorer gjøre det nødvendig å sende et nytt brev:
  - Enhver indikasjon på at klienten misforstår formålet med og omfanget av revisjonen.
  - Enhver endring i vilkårene eller spesielle vilkår for oppdraget.
  - Et nylig skifte i toppledelse, styre eller eierforhold.
  - En vesentlig endring i type eller størrelse av klientens virksomhet.
  - Juridiske krav.

Åksept av endringer i et ikke-lovpliktig revisjonsoppdrag

12. En revisor som før fullførelsen av et oppdrag blir anmodet om å endre oppdraget til et oppdrag som gir lavere grad av sikkerhet, må vurdere om det er forsvarlig å gjøre dette.
13. En anmodning fra klienten til revisor om å endre oppdragets vilkår, kan være et resultat av endrede omstendigheter som påvirker behovet for tjenesten, en misforståelse av hvilken type revisjon eller beslektet tjeneste som i utgangspunktet var ønsket, eller en begrensning i oppdragets omfang, enten det er pålagt av ledelsen eller skyldes andre forhold. Revisor må vurdere begrunnelsen for anmodningen grundig, spesielt betydningen av en begrensning av oppdragets

8 136 55 136 8,56

- Det faktum at det på grunn av bruk av utvalgsbaserte kontroller og andre iboende begrensning er ved revisjon, sammen med iboende begrensninger i regnskaps- og intern kontrollsystemer, er en unngåelig risiko for at selv vesentlig feilinformasjon ikke blir oppdaget.
- Ubegrenset tilgang til regnskapssystem og registrerte opplysninger, dokumentasjon og annen informasjon som er nødvendig i forbindelse med revisjonen.

Revisor kan også ønske å ta med i brevet:

- Avtaler i forbindelse med planleggingen av revisjonen.
- Forventning om å motta skriftlige bekreftelser av uttalelser fra ledelsen i forbindelse med revisjonen.
- Forespørsel til klienten om å bekrefte vilkårene for revisjonsoppdraget ved å bekrefte at engasjementsbrevet er mottatt.
- Beskrivelse av andre brev eller uttalelser som revisor forventer å utarbeide til klienten.
- Grunnlag for honorarberegning og eventuelle faktureringsforhold.

Når det anses relevant, kan også følgende forhold tas opp:

- Bruk av andre revisorer og eksperter i deler av revisjonsarbeidet.
- Bruk av internrevisorer og andre medarbeidere hos klienten.
- Forhold som bør avtales med eventuell tidligere revisor ved nye revisjonsoppdrag.
- Eventuell begrensning av revisors ansvar når det er mulighet for det.
- En henvisning til eventuelle ytterligere avtaler mellom revisor og klienten.

Revisjon av enheter

Når revisor i et morselskap også er revisor i dets datterselskap, filial eller divisjon (enhet), vil blant annet følgende faktorer påvirke beslutningen om det skal sendes et separat engasjementsbrev til den enkelte enhet:

- Hvem som velger revisor i den enkelte enhet.
- Hvorvidt separat revisjonsberetning skal avgis for enheten.
- Juridiske krav.
- Omfanget av arbeid utført av andre revisorer.
- Morselskapets eierandel.
- I hvilken grad ledelsen av den enkelte enhet er uavhengig.

Øpende oppdrag

0. Ved løpende revisjonsoppdrag må revisor vurdere hvorvidt forholdene krever at vilkårene for oppdraget endres og om det er behov for å minne klienten om de eksisterende vilkårene for oppdraget.
1. Revisor behøver ikke å sende nytt engasjementsbrev for hver periode. Imidlertid kan følgende faktorer gjøre det nødvendig å sende et nytt brev:
  - Enhver indikasjon på at klienten misforstår formålet med og omfanget av revisjonen.
  - Enhver endring i vilkårene eller spesielle vilkår for oppdraget.
  - Et nylig skifte i toppledelse, styre eller eierforhold.
  - En vesentlig endring i type eller størrelse av klientens virksomhet.
  - Juridiske krav.

Aksept av endringer i et ikke-lovpliktig revisjonsoppdrag

12. En revisor som før fullførelsen av et oppdrag blir anmodet om å endre oppdraget til et oppdrag som gir lavere grad av sikkerhet, må vurdere om det er forsvarlig å gjøre dette.
13. En anmodning fra klienten til revisor om å endre oppdragets vilkår, kan være et resultat av endrede omstendigheter som påvirker behovet for tjenesten, en misforståelse av hvilken type revisjon eller beslektet tjeneste som i utgangspunktet var ønsket, eller en begrensning i oppdragets omfang, enten det er pålagt av ledelsen eller skyldes andre forhold. Revisor må vurdere begrunnelsen for anmodningen grundig, spesielt betydningen av en begrensning av oppdragets omfang.

- 9 137 56 137 8,57
14. Endrede omstendigheter som påvirker foretakets behov eller misforståelse med hensyn til hvilken type tjeneste som i utgangspunktet var ønsket, vil vanligvis anses som en rimelig grunn til å be om en endring av oppdraget. En endring vil derimot ikke bli ansett som rimelig dersom det fremkommer at anmodningen om endring skyldes informasjon som er feil, ufullstendig eller på annen måte utilfredsstillende.
  15. Før det blir avtalt å endre et revisjonsoppdrag til en beslektet tjeneste, vil en revisor som er engasjert til å utføre revisjon i henhold til god revisjonsskikk, i tillegg til ovenstående forhold, vurdere om dette kan medføre noen juridiske eller kontraktsmessige konsekvenser.
  16. Dersom revisor konkluderer med at det er rimelige grunner til å endre oppdraget, og dersom det utførte revisjonsarbeid er i overensstemmelse med standarden for det endrede oppdraget, vil uttalelsen som avgis være i overensstemmelse med de endrede vilkår for oppdraget. For ikke å forvirre leseren vil uttalelsen ikke inneholde henvisning til:
    - a) det opprinnelige oppdrag, eller
    - b) handlinger som er blitt utført på det opprinnelige oppdraget, bortsett fra der hvor oppdraget er endret til et oppdrag for avtalte kontrollhandlinger hvor henvisning til de utførte handlinger er en normal del av uttalelsen.
  17. Der hvor oppdragets vilkår er endret, må revisor og klienten bli enige om de nye vilkårene.
  18. Revisor må ikke akseptere å endre et oppdrag dersom det ikke foreligger rimelig begrunnelse for å gjøre det. Et eksempel kan være et revisjonsoppdrag for en ikke-revisjonspliktig virksomhet hvor revisor ikke er i stand til å innhente tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis for kundefordringer, og klienten ber om at oppdraget endres til begrenset revisjon av årsregnskapet for å unngå forbehold eller negativ uttalelse i revisjonsberetningen.
  19. Dersom revisor ikke kan gå med på å endre oppdraget og ikke har fått tillatelse til å fortsette det opprinnelige oppdrag, skal revisor trekke seg fra oppdraget og vurdere om det foreligger noen forpliktelser enten av kontraktsmessig eller annen art til å informere andre parter om de forhold som nødvendiggjorde fratreden.

Tillegg for offentlig sektor

1. Skifte av revisor er mindre vanlig i offentlig enn i privat sektor, og engasjementsbrev i forbindelse med nye revisjonsoppdrag, som omtalt i standardens pkt. 5, vil derfor ikke forekomme særlig ofte. Engasjementsbrev i løpende oppdrag vil derimot være svært aktuelt i offentlig sektor ettersom skifte i såvel politisk som administrativ toppledelse forekommer forholdsvis hyppig, jfr. standardens pkt. 11, tredje punkt. Revisor må da, som det fremgår av pkt. 10, vurdere om det er behov for å minne klienten om de eksisterende vilkårene for oppdraget. Dette kan gjøres ved et engasjementsbrev eller på annet vis.
2. Punktene 12 til 19 i denne standarden angir hva en revisor i privat sektor må foreta seg når det anmodes om å endre oppdraget til et oppdrag som gir lavere grad av sikkerhet. Innen offentlig sektor kan spesifikke krav være angitt i lovgivningen som gjelder for revisjonsoppdraget. F.eks kan revisor være pålagt å rapportere direkte til lovgivende myndighet eller til andre hvis den administrative eller politiske ledelse forsøker å begrense omfanget av revisjonen.

Vedlegg

Eksempel på engasjementsbrev for revisjonsoppdrag

Nedenfor er vist et eksempel på engasjementsbrev for revisjonsoppdrag. I eksemplet beskrives revisjonens innhold, ansvarsforhold, kommunikasjon m.v. slik dette fremgår av revisorloven og god revisjonsskikk. Brevet må normalt tilpasses den enkelte revisjonskunde.

Det er i eksempelet ikke lagt opp til at engasjementsbrevet skal være et nummerert brev. Dersom revisor velger å ha engasjementsbrevet som et nummerert brev, bør dette omtales i brevet.

Engasjementsbrevet er adressert til styret ved styrets leder. Det er i dette eksempelet ikke lagt opp til at selskapets styre skal gi revisor noen bekreftelse på at brevet er mottatt og at styret er enig i forståelsen av oppdraget. Dersom det er ønskelig at slik bekreftelse skal gis må dette angis i engasjementsbrevet. En bekreftelse kan vedlegges engasjementsbrevet, og kan utformes som følger:

«Vi bekrefter å ha mottatt brev av xx.xx.20xx som beskriver rammen for revisors arbeid, og vi er innforstått med innholdet.

Sted, dato

Sign.»

Revisor yter ofte bistand utover ordinær revisjon til revisjonskundene. En vanlig type bistand er teknisk utarbeidelse av årsregnskap og ligningspapirer. Dersom slik bistand er avtalt med revisjonskunden kan dette også fremgå av engasjementsbrevet, eventuelt medtas i en separat avtale. En mulig mulighet er at et avsnitt om slik bistand kan være:

«Som et ledd i avtalen med selskapet vil vi bistå med den tekniske utarbeidelsen av årsregnskap og ligningspapirer med vedlegg. Utarbeidelsen vil foretas på grunnlag av informasjon mottatt fra selskapet. I denne forbindelse gjør vi oppmerksom på at selskapet er ansvarlig for at innholdet i årsregnskapet og ligningspapirene med vedlegg er fullstendig og korrekt. Selskapet må følgelig kvalitetskontrollere utkast til årsregnskap og ligningspapirer med vedlegg.»

I styret i XYZ AS w/styrets leder

Sted, dato

Engasjementsbrev - XYZ AS

«Jeg akker for valget som revisor for XYZ AS, og vil i den forbindelse opplyse om en del sentrale forhold knyttet til vår rolle som selskapets revisor.

Revisjonens formål og innhold

Revisors hovedoppgave som revisor er å vurdere og avggi en uavhengig uttalelse om hvorvidt årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrifter, samt om selskapets ledelse har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapsskikk.

Vi vil også kontrollere at opplysningene i årsberetningen som er knyttet til årsregnskapet, forklarer årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Videre er det vår oppgave å vurdere om formuesforvaltningen er ordnet på betryggende måte med forsvarlig kontroll, herunder at selskapet har overholdt lover og forskrifter som er av vesentlig betydning for årsregnskapet.

Vi vil utføre revisjonen i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk. God revisjonsskikk innebærer gjennom praksis og dokumentert gjennom revisjonsstandarder avgitt av Den norske Revisjonsforening.

God revisjonsskikk innebærer at vi må kontrollere utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, foreta analytiske vurderinger og andre revisjonshandlinger som vi finner forholdene tilsier hensiktsmessig.

Vår revisjon vil også omfatte de kontrollhandlinger som er nødvendig for å attestere selskapets årsregnskap og følgeskriv til lønns- og trekkoppgavene. Eventuelle andre særattestasjoner avtales på forespørsel og behov.

Som ledd i vår revisjon vil vi vurdere selskapets regnskapssystemer og interne kontroll for å fastslå om type, omfang og tidspunkt for våre revisjonshandlinger. Dette vil ikke være en fullstendig gjennomgang eller etterprøving av alle de foreliggende systemer og kontroller. Generelt vil en effektiv intern kontroll redusere risikoen for at misligheter og feil vil oppstå uten å bli avdekket, men vil aldri helt eliminere denne risiko. Omfanget av vårt revisjonsarbeid, og dermed tidsforbruket vil for en del være avhengig av kvaliteten og effektiviteten av selskapets interne kontroll samt regnskapsrapporteringsrutiner.

11 139 58 8,59

Vi vil planlegge og utføre vår revisjon på en mest mulig hensiktsmessig og effektiv måte, slik at vi med rimelig grad av sikkerhet avdekker misligheter og feil som er vesentlige for selskapets årsregnskap, men uten å garantere at alle feil avdekkes. Det må understrekes at svakheter i regnskapssystemet og den interne kontroll kan gi mulighet for misligheter som våre normale revisjons-handlinger ikke nødvendigvis vil avdekke.

Ledelsens ansvar

I henhold til aksjeloven (allmennaksjeloven) er det selskapets ledelse som er ansvarlig for å påse at virksomhetens regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll, herunder at registrering, dokumentasjon og oppbevaring av regnskapsopplysninger er innrettet på en ordentlig og oversiktlig måte. Videre er det ledelsens ansvar at årsregnskap og årsberetning blir utarbeidet i samsvar med bestemmelsene i regnskapsloven.

Selskapets ledelse har også ansvaret for at vi som revisor har ubegrenset tilgang til registrerte opplysninger, dokumentasjon og annen informasjon vi finner nødvendig for å kunne utføre vårt arbeid, herunder korrespondanse, kontrakter, styreprotokoller, generalforsamlingsprotokoller m.v.

I forbindelse med årsavslutningen vil vi i samsvar med god revisjonsskikk innhente en skriftlig uttalelse fra ledelsen om fullstendigheten og riktigheten av de opplysninger som gis i årsregnskapet, årsberetningen og ligningsoppgavene, herunder opplysninger om nærstående parter.

Rapportering og kommunikasjon

Vi vil generelt tilstrebe en åpen og god dialog med selskapets ledelse og ansatte, tilpasset selskapets behov og ønsker.

Lovpålagt rapportering

Revisjonsberetning

Etter at årsregnskap og årsberetning er fastsatt av styret, vil vi avslutte årets revisjonsarbeid og avgi vår revisjonsberetning til generalforsamlingen. Her bekrefter vi at revisjonen er utført i henhold til lov, forskrift og god revisjonsskikk og uttaler oss om hvorvidt:

- * årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- * selskapets ledelse har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapsskikk
- * opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslag til anvendelse av overskudd eller dekning av tap er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

I spesielle tilfeller kan vi ved våre undersøkelser finne at det foreligger forhold som kan føre til ansvar for styret eller daglig leder. I slike tilfeller skal vi gi informasjon om dette i revisjonsberetningen. Vi plikter også å gi opplysninger om andre forhold som etter vår mening bør komme til eiernes kumskap.

Nummererte brev til selskapet

Forhold vi finner det nødvendig å påpeke vil bli tatt inn i brev som nummereres fortløpende. Slike brev skal journalføres hos dere i en protokoll og oppbevares på en ordnet og betryggende måte.

I henhold til revisorloven av 15.01.1999 § 5-2 skal følgende forhold rapporteres i nummererte brev ovenfor selskapets ledelse:

1. Mangler ved plikten til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.
2. Feil og mangler ved organiseringen av og kontrollen med formuesforvaltningen.
3. Misligheter og feil som kan medføre feilinformasjon i årsregnskapet.
4. Forhold som kan føre til ansvar for medlem av styret, bedriftsforsamlingen, representantskapet eller daglig leder.
5. Begrunnelse for manglende underskrift ved bekreftelser overfor offentlige myndigheter som gis i henhold til lov eller forskrift.
6. Begrunnelse for å si fra seg oppdrag etter § 7-1.

Annen rapportering og kommunikasjon

Andre forhold vil bli tatt opp muntlig og/eller skriftlig etter behov.

Ansvarlig revisor på oppdraget

Ansvarlig revisor på oppdraget vil være statsautorisert revisor av oss vil være ansvarlig for utførelsen av revisjonen. I tillegg bli knyttet til oppdraget under ledelse av ansvarlig revisor.

Taushetsplikt

Både ansvarlig revisor og revisors medarbeidere har taushetsplikt om alt de ser og hører i forbindelse med utførelsen av arbeidet. Taushetsplikten gjelder ubegrenset i tid, også etter at oppdraget er avsluttet.

Honorar

Vårt honorar bygger på de forutsetninger som er angitt i vårt tilbud til Dem. (Vårt honorar vil være beregnet på grunnlag av medgått tid i henhold til standard timesatser).

Vi håper innholdet i dette brevet samsvarer med Deres forståelse av revisors rolle og ansvarsområder, og vi ser fram til et godt og konstruktivt samarbeid.

Med vennlig hilsen
Revisjonsfirmaet XX

N.N. statsautorisert revisor/registrert revisor»

RS 220 – Kvalitetskontroll av revisjonsarbeidet

Innhold

	Avsnitt
Innledning	1-3
Revisjonsselskapet	4-7
De enkelte revisjonsoppdrag	8-17
Tillegg for offentlig sektor	

Revisjonsstandardene skal anvendes ved revisjon av regnskaper. Med de nødvendige tilpasninger skal revisjonsstandardene også anvendes ved revisjon av annen informasjon og ved utførelsen av beslektede tjenester.

Revisjonsstandardene består av grunnleggende prinsipper og nødvendige revisjonshandlinger (skrevet med uthevet skrift) med tilhørende veiledning i form av forklarende og utfyllende tekst. Grunnleggende prinsipper og nødvendige revisjonshandlinger må fortolkes på bakgrunn av den forklarende og utfyllende teksten som gir veiledning for anvendelsen.

For å forstå og anvende de grunnleggende prinsipper og nødvendige revisjonshandlinger sammen med tilhørende veiledning, må man ta hensyn til hele teksten i revisjonsstandardene, inklusive den forklarende og utfyllende teksten, og ikke bare den uthevede teksten.

Under spesielle omstendigheter kan en revisor finne det nødvendig å avvike fra en revisjonsstandard for mer effektivt å oppnå formålet med revisjonen. Når en slik situasjon oppstår, må revisor være forberedt på å forsvare avviket.

Revisjonsstandardene behøver kun å anvendes på vesentlige forhold.

Tillegg vedrørende offentlig sektor er tatt inn på slutten av hver enkelt RS. Der det ikke er gitt spesielle merknader, gjelder RS-en i det alt vesentlige også for revisjon i offentlig sektor.

Vedlegg til punkt 32 1A 60 8,61

SAK: E84

AUST-AGDER TINGRETT

Hans Olav Noraberg
Ernst & Young Revisorfirma AS
Postboks 299
4803 Arendal

Deres referanse

Vår referanse

07-062693TVL-AUAG

Dato

27.02.2008

Nils Evøn Pøttersen - Inger Bodin

Det vises til krav på vitnegodtgjørelse fra vitnet Hans Olav Noraberg, samt hans senere brev av 26. februar 2008.

Det følger av lov om vitners godtgjørelse § 5 at godtgjørelse gis for legitimert økonomisk tap i den utstrekning det finnes rimelig.

Retten beslutter at 4 timer som medgikk under hovedforhandlingen den 18. desember 2007, skal dekkes.

Når det gjelder 9 timer som er krevd for forberedelse, finner retten at dette overstiger hva som med rimelighet kan kreves. Retten beslutter at 3 timer til forberedelse blir å dekke.

Samlet dekkes 7 timer. Det legges til grunn den oppgitt timepris på kr. 1 500,-. Samlet dekkes etter dette kr. 10 500,-.

Avgjørelsen kan ankes til Agder lagmannsrett. Frist for dette er 1 måned fra det tidspunkt De mottok avgjørelsen. Anken fremsettes for tingretten.

Likelydende brev er sendt til alle parter.

Aust-Agder tingrett

Odd Douzette
tingrettsdommer

Postadresse
Postboks 128, 4801 Arendal

Sentralbord
37 00 04 00

Saksbehandler
Anne Karin Paulsen

Bankgiro

Organisasjonsnummer
974731530

Kontoradresse
Bredskjer 3, Arendal

Telefaks
37 00 04 01

Telefon

Ekspedisjonstid
0900 - 1500/1530

Internett/E-post
www.dbmaiol.no
aust-agder.tingrett@domstol.no

142 61 8,62

Hans Olav Noraberg
Fredlyveien 6
4848 ARENDAL

KOPI

Aust-Agder Tingrett
Postboks 128
4801 ARENDAL

Arendal, 19. desember 2007

**Vitnesstevning i sak Pettersen vs. Bodin 18.12.07, ref. 07-62693TVI-AUAG,
Hans Olav Noraberg – 040166 40900**

Til dekning av tapt arbeidsfortjeneste faktureres herved kr. 19.500.

Tapt arbeidsfortjeneste tilsvarer 13 timer a kr.1.500.

Timene er gått med til innhenting av informasjon om hva saken gjelder, forberedelse til vitneforklaring ved gjennomgang av saksmaterialet fra 2003, reisetid til/ fra Tingretten, ventetid i Tingretten og vitneforklaring.

Beløpet kan overføres til konto 7310.11.05706. Det bes trukket 50% skatt av beløpet

Med vennlig hilsen

Hans Olav Noraberg

DOMSTOL
ADMINISTRASJONEN

NILS EVEN PETERSEN
Postboks 1783
4858 ARENDAL

143
62 8,63
FAKTURA

Foretaksregister: NO 984195796
Fakturanummer : 30812472
Fakturadato : 080611
Forfallsdato : 080701
Deres best. : N E Pettersen
Ordrenr : 108010979
Kundennummer : 10939

Vår ref.: Inger K. Lunden

Deres ref.: 07-062693TVI

ARTIKKEL	BESKRIVELSE	BELØP I NOK
SIDE	Påløpte utgifter	10 500,00
	Utlegg vitne Hans Olav Noraberg	
FOR	Forskudd sak	2 000,00-

Spørsmål om denne faktura rettes til: Aust-Agder tingrett,
tlf. 37 00 04 00

SUM I NOK : 8 500,00

Kvittering

Innbetalt til konto	Beløp	Betalerens kontonummer	Blankettnummer
63450529135	8500 00		6261272550

Beløpsinformasjon

Fakturanummer: 30812472
Fakturadato : 080611
Kundennummer : 10939

GIRO

Betalingsfrist 080701

Underskrift ved girordring

Betalt av
NILS EVEN PETERSEN
Postboks 1783
4858 ARENDAL

Betalt til
Domstoladministrasjonen
7485 Trondheim

Betalt konto

Kvittering tilbake

Kundaidentifikasjon (KID)

Kroner

Øre

Til konto

Blankettnummer

1109390308124729

8500 00 < 1 > 6345 05 29135 <6261272550>

Vedlegg til punkt 33 8,64

Bassengimport Pettersen

Fra: Elgtvedt, Ingrid [Ingrid.Elgtvedt@skatteetaten.no]

Sendt: 19. juni 2008 07:10

Til: post@bassengimport.no

Emne: MERVERDIAVGIFT ORG NR 956 196 302

Skatteetaten	Saksbehandler	Deres Dato	Vår dato
Ingrid Elgtvedt		09.06.2008	
Telefon	Deres referanse	Vår referanse	
35 58 57 52			

BASSENGIMPORT PETERSEN
BALDERS VEI 12 B
4846 ARENDAL U.off.
 Offvl. § 5 a
 mval. § 7

ORG.NR. 956 196 302MVA - BASSENGIMPORT PETERSEN

Vi viser til Deres e-post, mottatt 06.06.2008, samt til "Begjæring om tvangssalg", datert 23.04.2008.

Aust - Agder tingrett er idag underrettet, m/kopi til Dem, om at tvangssalget er stilt i bero fram til 15.09.2008. Vi antar at saken med revisjonsfirma Ernst & Young da er avklart.

Mht. merverdiavgiftsrestansene som omfattes av tvangssalget, er disse restansene basert på egne innsendte terminoppgaver.

Dersom De mener at sykdommen Deres gjør det vanskelig å betale merverdiavgiftskravet, åpner loven for mulighet til å søke om ettergivelse. Sykdommen må da dokumenteres med legeattest. Skjemaet som skal brukes ved slike søknader kan fås ved henvendelse til vårt kontor.

Med hilsen

Ingrid Elgtvedt
 Konsulent
 Skatt sør

Postadresse Besøksadresse Telefon
 Postboks 2412
 3104 TØNSBERG Se www.skatteetaten.no 800 800 00
 Telefaks
 skattsor@skatteetaten.no 33 74 12 00

Ovennevnte brev kom i retur med påtegning fra Postvesenet om at De hadde flyttet. Vennligst oppgi ny

20.06.2008

Bassengimport Pettersen

Fra: Elgtvedt, Ingrid [Ingrid.Elgtvedt@skatteetaten.no]

Sendt: 19. juni 2008 07:12

Til: post@bassengimport.no

Emne: MERVERDIAVGIFT ORG NR 956 196 302

Skatteetaten	Saksbehandler	Deres Dato	Vår dato
Ingrid Elgtvedt		09.06.2008	
Telefon	Deres referanse	Vår referanse	
35 58 57 52			

AUST-AGDER TINGRETT
POSTBOKS 128
4801 ARENDAL U.off.
Offvl. § 5 a
mval. § 7

ORG.NR. 956 196 302MVA - BASSENGIMPORT PETERSEN BEROSTILLELSE AV TVANGSDEKNING AV FAST EIENDOM

Det vises til begjæring om tvangsdekning av 23.04.2008 over gnr. 506, bnr. 254 i Arendal kommune.

Namsretten har avgjort at tvangsdekning skal gjennomføres, jf. tvangsloven § 11-9 og at salg skal skje gjennom Dem som namsmann. Vi har mottatt en henvendelse fra debitor om en utsettelse med gjennomføring av tvangsdekning, jf. tvangsloven § 5-11. Ut fra det som foreligger, har vi ingen merknader til at utsettelse blir gitt til 15.09.2008.

Gjenpart av dette skriv er sendt avgiftspliktige.

Med hilsen

Ingrid Elgtvedt
Konsulent
Skatt sør

20.06.2008

146

65

8,66

adresse.

Med hilsen

Ingrid Elgtvedt

Skatt sør

Innkreving

Besøksadresse: Arkaden, Brøene 1, 3724 Skien

Postadresse: Postboks 2412, 3104 Tønsberg

Telefon: 35 58 57 52

Telefax: 33 74 12 00

Sentralbord: 800 80 000

FINANSDEPARTEMENTET

Finansdepartementet > Dokumenter > Proposisjoner og meldinger > Stortingsmeldinger > 2002-2003 > St.meld. nr. 8 (2002-2003) > 3 Lærdom av finansskandalane...

St.meld. nr. 8 (2002-2003)

Kredittmeldinga 2001

Bla i dokumentet: < 2 Finansiell stabilitet | 4 Nokre spørsmål i tilknytning... > | Dokumentets første

3 Lærdom av finansskandalane i USA og oppfølging i Noreg

3.1 Innleiing

Det siste året har det blitt avdekt ei rekke tilfelle der store føretak har manipulert rekneskapsinformasjon og på annan måte villeidd kapitalmarknaden om innteninga og den økonomiske stoda i føretaka. Dei største og mest omtala sakene kjem frå USA, der avsløringane i selskap som Enron, WorldCom, Tyco International og Global Crossing omgåande førte til store fall i kursen på aksjane i desse selskapa med ringverknader til kapitalmarknader over helle verda. Ei alvorleg følge er at tilliten til den informasjonen som blir gitt om innteninga og den økonomiske stoda, har blitt vesentleg svekt. Det er nimeleg å tru at dette har hatt noko å seie for fallet i aksjemarknadene, også utanfor USA, i tida etter avsløringane. Tillit har mykje å seie for prisen på den kapitalen føretak hentar inn gjennom aksjemarknaden.

Det er ikkje konkrete indikasjonar på at rekneskapar til store norske selskap har vore manipulerde slik som i USA. I eit innspel i samband med denne meldinga, jf. brev 26. august 2002 til Finansdepartementet, legg Oslo Børs vekt på at finansskandalane i USA hovudsakleg har ramma føretak som driv ny type verksemd innanfor IT, telekommunikasjon, energi og finans, medan den norske kapitalmarknaden er dominert av føretak som driv tradisjonell industriverksemd og anna velkjend verksemd. Oslo Børs gir uttrykk for at slik manipulering av rekneskapar som vi har sett i USA, i mykje mindre omfang kan gjerast i tradisjonelle industriføretak. Departementet har merka seg denne vurderinga. Vi må likevel ikkje vere naive og tru at dei økonomiske motiva som låg bak finansskandalane i USA, ikkje kan gjere seg gjeldande hos oss. Oslo Børs framhevar og det.

For å sikre god og påliteleg finansiell informasjon, særleg om dei børsnoterte føretaka, er det viktig at det finst kontrollmekanismar som fungerer godt. Det er òg viktig at føretaka er bundne av rekneskapsstandardar som er eigna til å gi eit korrekt bilete av innteninga og den økonomiske stoda i føretaka. Utviklinga går i retning av at aksjemarknaden og andre kapitalmarknader blir ei viktigare kjelde til finansiering av næringsverksemd. Det talar for at kontrollmekanismar, rekneskapsstandardar og andre relevante krav bør innrettast slik at dei sikrar store og små investorar relevant informasjon så dei kan vurdere investeringane sine.

3.2 Rekneskapsreglane

Gode rekneskapsreglar og standardar er naudsynte for at rekneskapanane skal gi påliteleg og relevant finansiell informasjon. Det er behov for jamleg utvikling av slike standardar i takt med utviklinga av nye næringer og avanserte former for finansiering, særleg når det gjeld føretak som vender seg mot investorar gjennom kapitalmarknaden. Samstundes er det viktig for brukarane av slike rekneskapar at rekneskapsinformasjon kan samanliknast også over landegrensene. EU har vedtatte at dei internasjonale rekneskapsstandardane IAS/IFRS skal vere pliktige for konsernrekneskapanane til børsnoterte føretak frå 2005. Departementet meiner at ein kan nå slike mål i Noreg ved å gjennomføre EU-reglane om dette i EØS-avtalen 1

Utviklinga av rekneskapsstandardane skjer då i første hand internasjonalt. Det er ønskjeleg at norske fagmiljø og andre interessar kan spele ei aktiv rolle i denne utviklinga.

Rekneskapsreglane i USA er detaljorienterte og i stor grad nedfelt i formelle reglar, og oppstiller faste kriterier for løysing av ein rekke rekneskapsprospørsmål. I Noreg er rekneskapsreglane meir prinsippbaserte og orienterte mot utøving av kvalifisert skjønn. Oslo Børs skriv om dette i sitt innspel til denne meldinga:

«Frem til nå har amerikanske regnskapsregler (USGAAP) i de fleste sammenhenger blitt fremhevet som meget gode. Den perioden vi nå er inne i, med kraftig fremvekst av nye bransjer og nye finansielle løsninger, fordrer at man har et regelverk som fanger opp «nyvinninger». Og det er kanskje her de amerikanske reglene likevel ikke har vært gode nok. USGAAP er ekstremt detaljorientert, og har regler for nesten enhver hendelse eller situasjon. Sammenlignet med norske regnskapsregler kan amerikansk regnskapsregulering i større grad sies å være forholdsvis stivbent og firkantet. Det som ikke er beskrevet som ulovlig, er ofte tillatt. I en periode hvor det skjer raske forandringer vil et

domes advokat- og konsulentfirma, ikkje kan utføre andre tenester for revisjonsklienten enn dei habilitetsreglane i revisorlova tillet at revisor sjølv kan utføre.

Det norske regelverket er i all hovudsak i samsvar med EU-kommisjonen si tilråding om sjølvstendet til revisorar, som blei fastsett den 16. mai 2002. Tiltådinga inneheld mellom anna ei lengre drøfting av revisors rådgivingstenester med omsyn til kva som er akseptabelt utan at objektiviteten til revisor blir påverka. Tiltådinga er såleis sentral som ledd i fortolkninga og praktiseringa av generelle føresegner i revisorlova i forhold til sjølvstendet og objektiviteten til revisoren. Departementet vurderer tiltådinga i høve til norske reglar.

Det er særleg revisors rådgivingstenester til revisjonsklientar som er omdiskutert når det gjeld omsynet til revisors sjølvstende. Revisor har med visse avgrensingar høve til å yte rådgivingstenester til revisjonsklientane sine. I samband med forarbeida til revisorlova blei det lagt vekt på at særleg mindre føretak har god nytte av revisor som rådgivar. Revisjonsselskapa har satsa målretta på å utvikle rådgivingsmiljø som yter ulike typar tenester til revisjonsklientar. Revisorane sine inntekter frå denne typen tenester har hatt ein kraftig auke. Dette reiser spørsmål om revisoren blir så involvert i verksemda til revisjonsklienten at han/hø blir påverka i si kritiske vurdering, og om den forretningsmessige bindinga blir sterkare enn omsynet til revisoransvaret. Eit anna moment er omsynet til det tilsynelatande sjølvstendet, det vil seie korleis tilleggstenestene til revisoren verkar for brukarane av rekneskapsinformasjonen.

Revisorlova § 4 - 5 set rammene for kva for rådgiving som ikkje er akseptabel, utan at det blir trekt absolutte grenser. Revisor må sjølv vise skjønn i forhold til kva for rådgivingsoppdrag han/hø vil ta på seg, og det må leggast til grunn at revisoren utviser varsemd. Der følgjer av lovverket at det skal relativt lite til før terskelen for kva som er akseptabelt, blir overskriden. Både art og omfang av rådgivinga betyr noko her. Kredittilsynet kontrollerer revisorane sin praksis på dette området, og har sidan lova tok til å gjelde, kritisert revisorar som har tradd over rammene i lova. Det kan nemnast at Kredittilsynet har vurdert to større saker om revisors rådgiving i relasjon til revisorlova § 4 - 5, der Kredittilsynet i begge tilfelle fann det nødvendig å kritisere revisor. I det eine tilfellet fekk revisor pålegg om å gå av som revisor fordi det blei ytt omfattande internrevisjonstenester til revisjonsklienten, og i det andre tilfellet kritiserte Kredittilsynet revisor på grunn av omfattande rådgivingstenester på økonomiområdet.

Den norske Revisorforening (DnR) har i tilknytning til dette gitt ut reglar for god revisorskikk som er ei viktig referanseramme for revisorane, og som har som siktemål å sikre objektiviteten til revisoren. DnR har gjort reglane for god revisorskikk obligatoriske for alle medlemmene i foreninga. Om lag to tredelar av alle godkjende revisorar er medlemmer av Den norske Revisorforening. DnR vil gjennomføre dei etiske reglane frå den internasjonale revisororganisasjon IFAC frå 2002. Innhaldet i disse reglane er på linje med EU-kommisjonen si tilråding. I samband med gjennomføringa i Noreg blir det gjort ei tilpassing til reglane i revisorlova. Dei nye etiske reglane er omfattande og meir detaljerte enn det som hittil har vore gjeldande.

EU-kommisjonen har intensivert arbeidet med å harmonisere og regulere revisoryrket i Europa som eit ledd i utviklinga av ein felles europeisk kapitalmarknad, og har varsla at det i løpet av septembar vil bli fremma ein strategi for nærare regulering av og offentleg tilsyn med revisorar og revisjonsselskap. Departementet meiner det er naturleg at Noreg følgjer denne utviklinga nøye, og har eit regelverk tilpassa dei internasjonale forpliktingane.

Fleirtalet av dei vestlege landa har ikkje lovkrav om føyve for og offentleg tilsyn med revisorar. USA har til no hatt eit sjølvreguleringsregime for revisjonsbransjen ved at den amerikanske revisororganisasjonen (AICPA) har godkjent revisorar og ført tilsyn («peer review») med dei. Godkjende revisorar kunne deretter søkje om godkjenning til å drive revisjon i kvar enkelt stat. USA har med andre ord ikkje hatt noka offentleg tilsynsordning med revisorane, verken på føderalt eller statleg nivå.

Detta blir no endra. I juli 2002 blei ei føderal lov, den såkalla Sarbanes-Oxley-lova, vedteken. Lova innfører større personleg ansvar, meir kontroll og strengare straffereglar ved regelbrot for del mest framstående aktørane som har ansvar i samband med økonomisk rapportering i børsnoterte selskap, for eksempel administrerande direktørar, styremedlemmer og revisorar. Lova etablerer eit nytt føderalt organ, Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB), som skal vere under tilsyn av Securities and Exchange Commission (SEC). PCAOB skal registerføre revisorar, har tiltale- og disiplinærmyndighet og skal setje standardar for eksempelvis revisjon, kvalitetskontroll, etikk og sjølvstende. Oppgåvene til PCAOB omfattar òg utanlandske revisorar som skriv revisjonsmelding for selskap noterte på amerikansk børs. Organet skal finansierast av dei børsnoterte selskapa. Lova inneheld fleire spesifikke pålegg til revisor (mellom anna plikt til å uttale seg om internkontrollsystemet til klienten og plikt til intern partnarrottering kvart femte år for oppdragsansvarleg revisor), og spesifiserer dessutan åtte typar rådgivingstenester som revisor ikkje kan utføre overfor revisjonsklientar, blant anna utforming og igangsetjing av IT-system og juridiske tenester.

I Noreg har det lenge vore lovfesta krav om autorisasjon av revisorar, og Kredittilsynet fører tilsyn med revisorar og revisjonsselskap. Det blir gjennomført om lag 100 stadlege inspeksjonar kvart år. Inspeksjonar blir bestemte ut frå risikovurderingar, innrapporteringar og andre signal. I tillegg blir det gjennomført jamlege dokumentbaserte tilsyn og anna oppfølging. På grunnlag av tilsynsverksemda blir det tilbakekalla om lag ti godkjenningar årlig. Noreg er, saman med resten av Norden, blant dei landa som har gått lengst i eit direkte offentleg tilsyn med revisorar. Kredittilsynet har prioritert, og vil framleis prioritere sjølvstendet til revisoren ved tilsyna sine.

Dei største revisjonsselskapa blir gitt spesiell merksemd gjennom såkalla temabaserte tilsyn. Årsaka til dette er primært at desse revisjonsselskapa har revisjonsansvaret for praktisk tale alle børsnoterte føretak og andre større føretak. Dette inneber at Kredittilsynet vel avgrensa tematiske område for kontroll, i motsetning til ein full gjennomgang av heile verksemda. Tema blir valde ut frå ei nærare risiko- og vesentlegheitsvurdering. Kredittilsynet er i gang med ei større undersøking av rådgivingstenester dei største revisjonsselskapa yter til revisjonsklientar.

BORGARTING LAGMANNSRETT

Dok 43

Nils Even Pettersen
Dronningens gate 27
4610 Kristiansand S

Deres referanse

Vår referanse

07-136701ASI-BORG/03

Dato

18.04.2008

Nils Even Pettersen - Ernst & Young AS

Det vises til ankende parts prosesskrift av 14. april 2008 med bilag i ett eksemplar, innkommet lagmannsretten 16. april. Med prosesskriftet fulgte også tre cd'er med angivelig lydopptak. Ett kopisett av prosesskriftet med bilag oversendes med dett advokat Christian Bruusgaard. Videre oversendes kopi av e-postkorrespondanse gitt dokumentnummer 39.

I brev 26. februar 2008 besluttet lagmannsretten at cd'er med lydopptak skulle returneres den ankende part og at utskrifter av lydopptak skulle forelegges motparten før de eventuelt ble oversendt lagmannsretten. Det vises i den sammenheng også til lagmannsrettens brev 23. mars. På denne bakgrunn tas de tre innsendte cd'ene ut av saken og returneres Pettersen. Videre tas bilag 1 – 105 sider med utskrifter fra lydopptak – ut av saken og returneres. Videre presiseres det at det ikke bør føres bevis om forhold ankemotparten ikke bestrider.

Under henvisning til tredje siste avsnitt i brevet av 26. februar tas også bilag 2 ut av saken og returneres den ankende part.

I Pettersens prosesskrift er det videre påberopt til sammen 23 vitner, hvorav noen bare er angitt gjennom navn på firma. En så omfattende vitneførsel som den ankende part nå legger opp til vil fullstendig sprengte den tidsramme som er satt. Etter en foreløpig vurdering antar lagmannsretten også at mye av vitneførselen vil være unødvendig, enten fordi det skal avgis forklaring om forhold som ikke er omtvistet eller fordi forklaringen vil gjelde temaer som vil være uten betydning for saken. Før dette vurderes nærmere, bes imidlertid ankemotparten om å uttale seg om dette.

Lagmannsretten vurderer å utsette ankeforhandlingen som begjært av den ankende part. Mye taler for at det av ulike grunner vil være vanskelig å gjennomføre en ankeforhandling på en forsvarlig måte på det foreliggende grunnlag, og at det vil være av stor betydning for en forsvarlig gjennomføring at den ankende part får anledning til å la seg bistå av advokat. Ankemotparten har i prosesskrift 2. april 2008 uttalt seg mot en utsettelse. Ankemotpartens prosessfullmektig gis frist til **22. april 2008** til å komme med ytterligere bemerkninger om utsettelsesspørsmålet på det grunnlag som nå foreligger.

Postadresse
Postboks 8017 Dep, 0030 Oslo

Sentralbord
21 65 80 00

Saksbehandler
Haga Marise Nilsen

Bankgiro

Organisasjonsnummer

Kontoradresse
Krysers gate 18, Oslo

Telefaks
21 56 80 33

Telefon
21 55 81 58

Ekspedisjonstid
0900-1645 (1500)

Internett/E-post
<http://domstol.no/borgarting>
borgarting@domstol.no

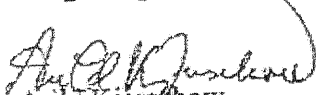
9,2

150
150

Ankemotparten gis videre frist til 5. mai 2008 for å komme med bemerkninger til den ankende parts vitneoppgave og andre spørsmål i tilknytning til ankende parts prosesskrift. Dersom lagmannsretten beslutter utsettelse av ankeforhandlingen, vil det være naturlig å utsette denne fristen.

Likelydende brev er sendt den ankende part og ankemotpartens prosessfullmektig. Brevet med prosesskriftet av 14. april uten vedlegg sendes til ankemotpartens prosessfullmektig og per telefaks. Brevet sendes ankende part også per telefaks.

Borgarting lagmannsrett

Arild Kjersehow
lagdommer

Thomas Ottosen

Fra: Thomas Ottosen [ottosen@advokatoslo.no]**Sendt:** 24. juni 2008 12:23**Til:** Bassengimport Pettersen**Emne:** SV: Anke til høyesterett mot regnskapsfører Bodin - Ajour regnskap DA og sak mot Ernst & Young. Mitt prosesskriv av 19. juni vil dere lese før jeg sender det inn.

Jeg viser til Deres e-post vedrørende spørsmål om hvilke tilleggsopplysninger som kan sendes inn til retten på det nåværende tidspunkt.

De kan sende inn tilleggsopplysninger helt til fristen etter tvml. § 375 er utløpt. Det er denne frist som undertegnede på fredag ved prosesskriv søkte å utsette. Vi har på dette tidspunkt ikke fått noen tilbakemelding fra retten, men jeg vil underrette deg så snart jeg får en slik tilbakemelding.

Jeg mener derfor at De kan sende inn opplysninger på nåværende tidspunkt. Men jeg vil sterkt råde Dem til å begrense Deres saksmengde og heller søke å overlate dette til oss i større grad. Videre må jeg råde Dem til ikke å sende inn opplysninger vedrørende forhold som motparten ikke bestrider. Bakgrunnen for denne oppfordringen er blant annet brev fra Borgarting Lagmannsrett til Dem datert 18.04.2008, som De har vedlagt ved e-post tidligere i dag.

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet Hammervoll & Co DA

Thomas Ottosen
advokatfullmektig

Ansvarlig advokat: John M. Hammervoll

Holbergs gate 19
0166 Oslo
Telefon 22 94 40 00
Telefaks 22 94 40 01
24-timers vakttelefon 99 33 50 50

Innholdet i denne e-post er kun for adressatens/adressatenes bruk. Meddelelsen kan inneholde konfidensiell informasjon og informasjon som ihht. gjeldende lovgivning er underlagt taushetsplikt. Andre enn den som var tiltenkt denne-posten har ikke adgang til å lese eller videreformidle innholdet i denne e-posten. Dersom De ikke er den tiltenkte mottaker, vennligst kontakt avsender eller slett e-posten og makuler evt. utskrifter og/eller kopier av den.

Fra: Bassengimport Pettersen [mailto:post@bassengimport.no]**Sendt:** 24. juni 2008 01:11**Til:** 'Thomas Ottosen'**Emne:** SV: Anke til høyesterett mot regnskapsfører Bodin - Ajour regnskap DA og sak mot Ernst & Young. Mitt prosesskriv av 19. juni vil dere lese før jeg sender det inn.

Hva kan sendes inn av tilleggsopplysninger etter ankefristen har gått ut.?

Fra: Thomas Ottosen [mailto:ottosen@advokatoslo.no]

02.03.2009

10,2 152 Page 2 of 3
Sendt: 23. juni 2008 18:07

Til: 'Bassengimport Pettersen'

Emne: SV: Anke til høyesterett mot regnskapsfører Bodin - Ajour regnskap DA og sak mot Ernst & Young.
Mitt prosesskriv av 19. juni vil dere lese før jeg sender det inn.

Jeg viser til Deres samtale med Hammervoll tidligere i dag, samt e-post til undertegnede.

Det er fortsatt vår mening at en anke til Høyesterett krever atskillelig mer arbeid og at Deres prosesskriv ikke er helt tilfredsstillende. Men på bakgrunn av Deres uttrykte ønske om å fremme anken har jeg vurdert dokumentet og underrettet Dem på telefon om min vurdering, selv om De på tidspunktet hadde oversendt prosesskrivet til Høyesterett.

Hvis De har noen flere spørsmål vedrørende denne sak er det bare å ta kontakt.

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet Hammervoll & Co DA

Thomas Ottosen
advokatfullmektig

Ansvarlig advokat: John M. Hammervoll

Holbergs gate 19
0166 Oslo
Telefon 22 94 40 00
Telefaks 22 94 40 01
24-timers vakttelefon 99 33 50 50

Innholdet i denne e-post er kun for adressatens/adressatenes bruk. Meddelelsen kan inneholde konfidensiell informasjon og informasjon som ihht. gjeldende lovgivning er underlagt taushetsplikt. Andre enn den som var tiltenkt denne-posten har ikke adgang til å lese eller videreformidle innholdet i denne e-posten. Dersom De ikke er den tiltenkte mottaker, vennligst kontakt avsender eller slett e-posten og makuler evt. utskrifter og/eller kopier av den.

Fra: Bassengimport Pettersen [mailto:post@bassengimport.no]

Sendt: 23. juni 2008 16:07

Til: ottosen@advokatoslo.no

Emne: VS: Anke til høyesterett mot regnskapsfører Bodin - Ajour regnskap DA og sak mot Ernst & Young.
Mitt prosesskriv av 19. juni vil dere lese før jeg sender det inn.

Fra: Bassengimport Pettersen [mailto:post@bassengimport.no]

Sendt: 23. juni 2008 08:04

Til: 'hammervold@advokatoslo.no'

Emne: Anke til høyesterett mot regnskapsfører Bodin - Ajour regnskap DA og sak mot Ernst & Young. Mitt prosesskriv av 19. juni vil dere lese før jeg sender det inn.

Ottesen og Hammervold

1. Ankesak til Høyesterett mot Bodin – frist til i dag om å sende inn til høyesterett. Jeg ønsker at du ser

10,3

153

igjennom det jeg vil sende inn: Bodin – Anke til høyesterett

2. Sak mot Ernst & Young. Jeg har del aller fleste prosesskriv scannet inn i min PC.

Problemet nå er at retten vurderer å avskjære en del av mitt store prosesskriv av 14. april (20080414a). Ring meg og jeg vil forklare hvilke sider de har tatt ut og sendt meg og motparten for uttalelse. Ernst & Young har så svart med prosesskrivet 20080519 (6) og jeg svarte den 19. juni med prosesskrivet Ernst & Young – prosesskriv 19. juni 08. Det siste prosesskrivet er ikke sendt inn og vi må snakke om dette prosesskriv veldig snart – slik at retten ikke skjærer bort bevis / vitner, uten at det tjener min sak og rettferdigheten.

Jeg vil prøve å få tid til å hente sakspapirene hos Frick langseth, men mine basseng kommer i dag, og jeg er veldig opptatt i Asker med mottak av basseng.
Nils Pettersen. Telefon 900 31 500

BILAG 11

134

Fra: Advokat []
Sendt: 15. februar 2009 12:16
Til: John M Hammervoll
Emne: VS: advokat mot advokat

Hei! Til din orientering. Flere advokater i byen har fått denne mail etter hva jeg hører.

Med vennlig hilsen

Advokat

0166 Oslo

Fra: Nils Pettersen [mailto:post@bassengimport.no]
Sendt: 7. februar 2009 12:50
Til: Nils Pettersen
Emne: advokat mot advokat

Jeg vil nå ha en sak i disiplinærutvalget for advokater pga rådene min advokat Hammersvoll gav meg i august 2008 i sak mot mitt revisorfirma. Se slutten av dette brevet. Jeg sender inn saken den 7. Februar, slik at den ikke blir foreldet – det er jo en 6 måneders frist.

Hvis du mener jeg har en god sak, kan du kommentere mitt avgjørelse om å sende saken til disiplinærutvalget for advoakter. Kan du hjelpe meg med dette?

Jeg ville i 2008 kreve penger fra et revisorfirma som ikke gjorde jobben sin.

Dette fordi revisorfirma, i en samtale i november 2002, som jeg tok opp på lydbånd (godkjent som bevis) :

1. Overtalte meg til å overdra virksomheten som jeg hadde i mitt enkeltmannsforetak til aksjeselskaps form, dette for at jeg skulle begrense min private risiko til kr 100.000, aksjekapitalen.
2. Revisoren lovte en fortløpende tilbakemelding hvis regnskapet ble gjort på en måte som kunne gi meg risiko, utover å risikere å tape aksjekapitalen ved en eventuell framtidig konkurs.

11.2

Det som skjedde var at aksjeselskapet ble startet i januar 2003, og etter ett år gikk aksjeselskapet konkurs. Gjennom det ene året aksjeselskapet levde mottok aksjeselskapet inngående fakturaer for ca 17 millioner kroner. Gjennom hele 2003 ble ca 60 % av disse fakturaer fra leverandørene, dvs Fakturaer for 10 millioner kroner, stillet til aksjeselskapet. Feilen som ble gjort var at resten av fakturaene, fakturaer for 6.7 millioner kroner, ble stillet til mitt gamle enkeltmannforetaket istedenfor til aksjeselskapet som hadde all virksomheten (enkelmannforetaket hadde ingen virksomhet dett året).

Vedlegg nr 1, inngående fakturaer for 6.7 millioner kroner

viser fakturaene som skulle ha vært stillet til aksjeselskapt, men som ved en feil ble stillet til enkeltmannforetaket eller til meg privat.

Etter konkursen i november 2003, gikk leverandørene på meg privat og mitt hus skal som en følge av denne situasjonen, nå på tvangsauksjon (pga kreditoren vil ha pengene sine, de fakturerte jo til enkeltmannsforetaket og ikke til aksjeselskapet). Jeg forutsetter at vi ikke skal diskutere hvorfor kreditorene kan gå på meg privat. Dette vil ikke være et tema jeg ønsker å ta opp nå. Dette har jeg allerede jobbet med i flere år: Feilfaktureringen betyr at jeg å er personlig ansvarlig.

I en tre minutter samtale i 2008 sier revisorens advokat at han kan gi meg en erstatning. Han sier her blant annet:

"det vi har tilbudt deg, eller litt over en million, det spiller ingen rolle for revisorfirmaet økonomisk sett"

Vedlegg nr 2: utdrag av samtalen med revisorens advokat (3 min).

Min advokat hadde en avtale med meg at den eneste måten han kunne få mer penger ut av meg, var hvis det ble et forlik den dagen, og da ville han få 30 tusen kroner av forlikssummen. Advokaten ville ikke at jeg skulle sloss for 1 million, han var mer interessert i at jeg skulle få ca 80 tusen kroner fra revisoren i et forlik, slik at advokaten nå kunne få de 30 tusen han i så fall ville få (raske penger for han ved et forlik med en gang). Jeg ville ikke ha forlik, og jeg hadde hele tiden sendt eposter til advokaten at jeg kun var interessert i å gå igjennom mine bevis. Advokaten ville ikke dette, og skrev at det kunne han ikke gjøre, for retten ønsket ikke flere bevis. Dette var i april, og rettssaken var planlagt til 4. September. 375 fristen for å komme med flere bevis var ikke utgått, flere bevis kunne tillates, og jeg kan bevise de mange nye og gode bevis som jeg ville fremlegge).

11,3

156

Advokaten sa så sent som den 13. August at det ikke var nødvendig å komme med utdrag til retten , selv om retten hadde bedt om det. Isteden ville advokaten villede meg ved å komme med de følgende råd:

"forlik er min eneste mulighet, ikke rettssak" og at jeg

"ikke kunne ha en rettssak mot revisoren, (uttalt av både min advokat og revisorens advokat) at det

"eneste jeg kunne gjøre var å inngå et forlik, og så konkluderte advokaten min med:

"uansett hva slags rettferdighet du søker, så får du ikke den i rettsapparatet".

Advokater som kommer med slik villedende informasjon, er jo eksperter, og jeg stolte på at de ville gi meg de beste valgene og rådene. Siden jeg har begrenset kunnskap om loven, så stolte jeg på rådene som ble gitt meg.

Vedlegg nr 3: utdrag av samtalen jeg hadde med advokaten min i 2008. Jeg mener det er nok for deg å lese teksten i vedlegget som er underskrevet. Men du kan sikkert også finne mye kritikkverdig råd og informasjon også i resten av teksten.

Kan du hjelpe meg med disiplinærsak mot advokaten min. Når vil det være for sent å sende inn klage til disiplinærutvalget. Epostene, der jeg forklarte hva advokatene skulle gjøres, ble sendt advokaten 7-12 august 2008 og samtalen med advokaten var i perioden 12. – 14. August 2008..

Med hilsen

Nils Pettersen

Information from ESET NOD32 Antivirus, version of virus signature database 3817
(20090202) _____

The message was checked by ESET NOD32 Antivirus.

<http://www.eset.com>

Tanya Farstad**Fra:** Nils Pettersen [post@bassengimport.no]**Sendt:** 7. februar 2009 07:17**Til:** Nils Pettersen**Emne:** god advokat ønsket

Advokat søkes , da jeg er blitt gjort personlig ansvarlig for gjelden etter driften av et aksjeselskap.

I 1990 til 2002 hadde jeg et enkeltmannsforetak, Bassenigimport Pettersen.

I årene 1999 – 2002 hadde jeg en gjennomsnittlig årsinntekt på 1.2 millioner kroner, se

Vedlegg nr 1- årlig inntekt på 1.2 millioner i 4 år

Jeg stiftet så et aksjeselskap, Bassengimport AS, etter råd fra Ernst & Young revisorfirma.

Det ble ansatt en daglig leder og jeg forklarte han at jeg ikke ønsket å overføre virksomheten til aksjeselskap, at dette ikke var aktuelt for meg.

Vedlegg nr 2: Daglig leders plikter.

Daglig leder er ansvarlig for selskapets virksomhet og han skal sørge for at selskapets regnskap er i samsvar med lov og forskrifter. Daglig leder står for den daglige ledelse av selskapets virksomhet og skal følge de retningslinjer og pålegg styret har gitt.

Jeg ble den 1. Februar 2003 i en 2 timer samtale med daglig leder, som ble tatt opp på lydbånd, regelrett manipulert til å overføre driften til aksjeselskap form, med tilbakevirkende kraft til 1.1.03. Han påtok seg alt ansvar for driften samtidig lovet han fortløpende rapportering til meg og lagertelling hver uke. Han sa til meg at jeg enten måtte selge mitt enkeltmannforetak eller få driften måtte over til aksjeselskap, spesilet pga at min personlige risiko da ville bli begrenset til aksjekapitalen, kr 100.000. Overførselen til aksjeselskaps form var mot mine ønsker , slik samtalen beviser.

Daglig leder var irritert på at han ikke fikk nok lønn, selv om lønnen og frysegodene var meget gode.. Jeg forklarte at jeg ville gjennomføre nedbemanning og kostnadskutt, men daglig leder nektet å etterkomme det , han ville for eksempel ha 13 ansatte gjennom vinteren, selv om jeg ville kutte ned til 3.. Både daglig leder og jeg var enige om at folkene rundt meg hadde tappet meg for 1.3 millioner i en 3 måneders periode og at det var kjent at tyveri blant mine ansatte var et stort problem.

Daglig leder ba meg hele tiden glemme kostnadskutt og tiltak for å bedre firmaets økonomi. Isteden sa han at det nå gikk bra med firmaet og at hans perioderegnskap ville vise et godt overskudd. Perdioregnskapet var ifølge regnskapsbyrå Økodel, kriminelt feil og viste at jeg hadde et godt overskudd, mens jeg hadde et klart underskudd. jeg har laget en kortversjon og en fullversjon utskrift av samtalen Se

Vedlegg nr 3 Kortversjon av samtalen den 1.2.2003.

Mellom daglig leder og meg selv.

Vedlegg nr 4: Rapport fra regnskapsfirma Økodel

laget i 2006 om perioderegnskapet til daglig leder fra de første 4 måneder av 2003. Eksempler på periodiseringsfeil er vist i

vedlegg nr 5 annonser fra VG i mars 2003, som ble fakturert 3.4.03,

ble tatt med på feil kvartal (2. Kvartal istedenfor 1. Kvartal). Videre ble lagerbeholdningen satt til 1.1

12,2 158

million kroner gjennom de første 4 måneder, og daglig leder ville ikke verken telle varene, slik han i lydbåndopptaket den 1.2.03 sa han ville gjøre ukentlig. Han ville heller eller beregne estimert varebeholdning. Følgende av bl an dette førte til at perioderegnskapet ble grovt misvisende, slik rapporten fra økodel i vedlegg 4 viser.

Daglig leder tok ut en bonus på kr 50.000 på bakgrunn av det svinelaktige perioderegnskapet , se

vedlegg nr 6; Bounsutbetaling og underslag.

Leverandørene fortsatte å sende sine fakturaer til enkeltmannsforetaket, gjennom hele 2003, se

vedlegg nr 7 , feilfakturerin g fakturaer for 6,7 millioner kroner.

som er feilfakturert til Bassengimport Pettersen istedenfor til Bassengimport AS.

Jeg var enestyre, men Turid Larsen, regnskapsføreren, var vararepresentant. Turid Larsen beordret daglig leder til å gjøre noe med de feilsendte fakturaer, slik hennes håndskrevne vitneutsagn beviser,

se vedlegg nr 8. Pålegg til daglig leder fra styret, representert ved Turid Larsen

Vimme ville ikke etterkomme dette, til tross for at han i samtale den 1. Februar 2003 hadde påtatt seg ansvaret og til tross for gjentatte pålegg fra styret, slik vedlegg nr 8 viser.

Vedlegg nr 9 er en samtale med meg , forlikrsådet og konsulent Tom A Hansen i Drammen

forlikrsråd den 31. 1 2007, der konsulenten som plukket ut daglig leder , forklarer at han hadde kommunikasjon med daglig leder i januar 2003 om forholdet. Les underskrevet tekst for å få med hovedinnholdet i denne samtalen.

Når firmaet gikk konkurs i novemer 2003, lå det fakturaer på bordet for ca 1 million som jeg ble gjort personlig ansvarlig for pga. feilfakturering. Se

vedlegg nr 7 siste del.

Jeg vil gjøre daglig leder ansvarlig for

At det ikke ble gjennomført kostnadskutt slik jeg la opp til den 1. Februar 2003

At daglig leder tok ut en bonus på kr 50.000 kroner på bakgrunn av sterkt misvisende perioderegnskap

At daglig leder ikke etterkom pålegg fra styre om å gjøre noe med praksisen med feilfakturering, slik at jeg som eier ble gjort personlig ansvarlig for fakturaene som skulle vært til aksjeselskapet.

m.m.

Erstatningsbeløp jeg krever er kr 1. Million.

Hvis du har sterk tro på denne saken, kan du gjerne svare meg, hvis ikke så er jeg ikke interessert i din mening. Dette fordi jeg har en særdeles sterk rettferdighetssans, og jeg er overbevist om at dette er en sterk sak

Med hilsen

Nils Pettersen.

12,3

159

Information from ESET NOD32 Antivirus, version of virus signature database 3817
(20090202)

The message was checked by ESET NOD32 Antivirus.

<http://www.eset.com>

THOMMESSEN

THOMMESSEN KREFTING GREVE LUND AS
Advokatfirma
Haakon VII's gate 10
Postboks 1484 Vika, NO-0116 Oslo
Telefon +47 23 11 11 11
Telefaks +47 23 11 10 10
Fnr NO 957 423 248 MVA
www.thommessen.no
Oslo, Bergen, London

Den Norske Advokatforening
Juristenes Hus
Kristian Augusts gate 9
0164 OSLO

ADVOKATFORENINGEN
Saksb:
Kopi til:
27 FEB. 2009
Docnr:
Komm:

Vår referanse 2417690/1
Ansvarlig advokat Christian Bruusgaard

Oslo, 26. februar 2009

DISIPLINÆRSAK OSL25025-2009

Jeg er kjent med at det foreligger klage fra Nils Even Pettersen mot advokat John M Hammervold og hans advokatfullmektig Thomas Ottosen.

Jeg ønsker å avgi en uttalelse i saken, og jeg vedlegger mitt notat av 26. februar 2009 som jeg ber også forelegges utvalget.

Med vennlig hilsen
Thommessen Krefting Greve Lund AS

Christian Bruusgaard
advokat

Vedlegg

NOTAT

Til Disiplinærutvalget i Oslo Krets

Fra Christian Bruusgaard

Dato 26. februar 2009

Ansvarlig advokat Christian Bruusgaard

NILS EVEN PETERSEN - KLAGE MOT ADVOKAT JOHN M HAMMERVOLD MED ADVOKATFULLMEKTIG THOMAS OTTOSEN

Undertegnede har bistått Ernst & Young AS i rettssak mot Nils Even Pettersen. Saken gjaldt krav om erstatning vedrørende Ernst & Young AS' revisjon i Pettersens selskap, Bassengimport AS. Saken ble vunnet i tingretten med omkostninger og brakt inn for lagmannsretten. Under behandlingen for lagmannsretten bisto Hammervold og Ottosen Nils Even Pettersen. Saken ble forlikt.

Selv om jeg var motpartens prosessfullmektig og følgelig ikke har et helt uhildet syn på saken, ønsker jeg å uttale meg om holdbarheten av den klage som er fremmet overfor de to forannevnte.

Da saken ble brakt for retten, var jeg av den klare oppfatning at saksanlegget var grunnløst. Dette ble også bekreftet ved at Pettersen tapte saken med omkostninger, og rettens argumentasjon følger helt nøyaktig det jeg på vegne av revisor anførte.

Slik jeg hadde lært Pettersen å kjenne, var det ikke overraskende at saken ble anket for lagmannsretten, men han hadde da ikke lenger bistand av samme advokat, som for øvrig også håndterte sitt oppdrag på en god måte.

Jeg hadde både før og etter saken hyppig kontakt med Pettersen. Jeg forsøkte å overtale ham til å droppe søksmålet og i stedet konsentrere seg om å få sin egen forretning og tilværelse for øvrig på beina. Jeg fattet en betydelig personlig sympati for mannen, idet han helt åpenbart hadde vært uheldig i forretningslivet. Han hadde ingen evne til å forstå at dette for noen del skyldtes hans egen adferd. Det kom etter hvert frem at han har anlagt et meget stort antall søksmål mot personer som på ulikt vis har bistått ham i hans forretningsvirksomhet. Jeg undersøkte i sin tid omfanget, og det finnes ingen saker hvor han har nådd frem.

Jeg hadde også etter tingretten flere samtaler med Pettersen – også på mitt kontor. Jeg påpekte overfor ham at selv om Ernst & Young AS var et stort selskap, var det utelukket å akseptere noe krav fra ham overhodet på grunn av de konsekvenser dette kunne få.

Etter at saken var brakt inn for lagmannsretten kom advokat Hammervold og hans fullmektig, Thomas Ottosen, inn som prosessfullmektig. Også de tok opp spørsmålet om forlik, og jeg var på vegne av min klient, som tidligere, helt avvisende.

THOMMESSEN

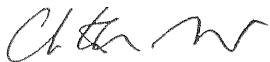
162

Etter forslag fra Hammervold valgte vi likevel å inngå et forlik. Dette var ut fra det synspunkt at saken var brakt inn for lagmannsretten og at selv om vi ville få medhold og bli tilkjent saksomkostninger, ville de neppe kunne inndrives. Pettersen var helt åpenbart ikke søkegod. Min klient var meget skeptisk til overhodet å gi noe, men logikken i forslaget var dessverre ubestridelig. Vi valgte på denne bakgrunn å inngå forlik temmelig umiddelbart før ankeforhandlingen var berammet. Jeg ble i denne forbindelse oppsøkt av Pettersen på mitt kontor hvor han ønsket å få mer, men jeg understreket at det var utelukket.

Basert på en skriftlig forliksfullmakt, ble saken forlikt.

Jeg ønsker overfor disiplinærutvalget å fremheve at Hammervold/Ottosens behandling av saken, så langt jeg kan se, har god kvalitet og at man ikke på noen måte fra min synsvinkel kan reise noen kritikk. Søksmålet var helt åpenbart forfeilet. Forliksforslaget var etter min mening kreativt begrunnet, og hele håndteringen bar preg av effektivt og godt håndverk. Det var helt åpenbart den beste løsning for klienten.

Jeg understreker at mine vurderinger kun bygger på det jeg har sett som prosessfullmektig for motparten. Med den kjennskap jeg etter hvert har fått til Pettersen, er klagen ikke overraskende. De deler av klagen som jeg har forutsetninger for å vurdere, er sterkt preget av manglende realitetsorientering og et ledd i en lang rekke forsøk på å gjøre andre ansvarlige for den økonomiske misere han i all hovedsak alene er ansvarlig for.

Christian Bruusgaard

Thomas Ottosen

Fra: Thomas Ottosen
Sendt: 10. februar 2010 09:55
Til: 'bes@jus.no'
Emne: DNM-182-2009/OSL-025-2009 GOD ADVOKATSKIKK: NILS EVEN PETTERSEN - ADVOKAT JOHN M. HAMMERVOLL
Vedlegg: DNM-182-2009-OSL-025-2009.pdf

Hei.

Viser til telefonsamtale med Dem i dag.

Som nevnt, og som det fremgår av vedlagte kopi, har vi ikke ytterligere å anføre, i det tidligere anførte opprettholdes.

Dette til orientering.

Med vennlig hilsen

Advokatfirmaet Hammervoll & Co DA

Thomas Ottosen

advokatfullmektig

Ansvarlig advokat John M. Hammervoll

Holbergs gate 19, 0166 Oslo

Telefon 22 94 40 00 Telefaks 22 94 40 01

24-timers vakttelefon 99 33 50 50 (kommer)

E-post: ottosen@advokatoslo.no

Innholdet i denne e-post er kun for adressatens/adressatenes bruk. Meddelelsen kan inneholde konfidensiell informasjon og informasjon som ihht. gjeldende lovgivning er underlagt taushetsplikt. Andre enn den som var tiltenkt denne e-posten har ikke adgang til å lese eller videreformidle innholdet i denne e-posten. Dersom De ikke er den tiltenkte mottaker, vennligst kontakt avsender eller slett e-posten og makuler evt. utskrifter og/eller kopier av den.

DISIPLINÆRNEMNDEN

Sekretariat
Den Norske Advokatforening

Sekretær
Beate Sundstrøm
Dir.innvalg: 22 03 51 08
E-post: bes@jus.no

164
Kristian Augusts gate 9, 0164 Oslo
Telefon: 22 03 50 50
Telefaks: 22 11 53 25
Foretaksnr.: 936575668
E-post: nemnden@jus.no

Advokat John M. Hammervoll
Holbergsgt. 19
0166 Oslo

Dato: 04.02.2010

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
DNM-182-2009
#90281v1
Deres ref.

KOPI

DNM-182-2009/OSL-025-2009 GOD ADVOKATSKIKK: NILS EVEN PETERSEN - ADVOKAT JOHN M. HAMMERSVOLL

Vi viser til vårt brev av 16. desember 2009 til Nils Even Pettersen vedrørende ovennevnte sak, kopi sendt deg direkte.

E-post fra Nils Even Pettersen av 15. januar 2010 med klage over disiplinærutvalgets beslutning i ovennevnte sak oversendes vedlagt i kopi. Videre vedlegges kopi av e-post av 1. februar 2010 fra Pettersen.

Vedlagte kopi av nærværende brev bes returnert med din bekreftelse for mottagelse.

Såfremt det ikke innen 3 uker fremkommer bemerkninger til klagen fra deg, vil saken bli oversendt Disiplinærnemnden til behandling på det foreliggende grunnlag, idet man forutsetter at det tidligere anførte opprettholdes.

Saksdokumentene som sendes inn skal alltid være sortert og kopiert i to eksemplarer.

Dersom det er behov for det kan Disiplinærnemnden be partene om et sluttinnlegg. Sluttinnleggets formål skal være å oppsummere faktum i saken.

Vedlagt følger en orientering om Disiplinærnemnden, dens sammensetning og skjema for eventuelle inhabilitetsinnsigelser.

Informasjon om tidligere saker mot part i aktuell klagesak
Disiplinærnemnden har besluttet å innføre som fast rutine at den sammen med dokumenter i